

Nepriklausoma

Lietuva

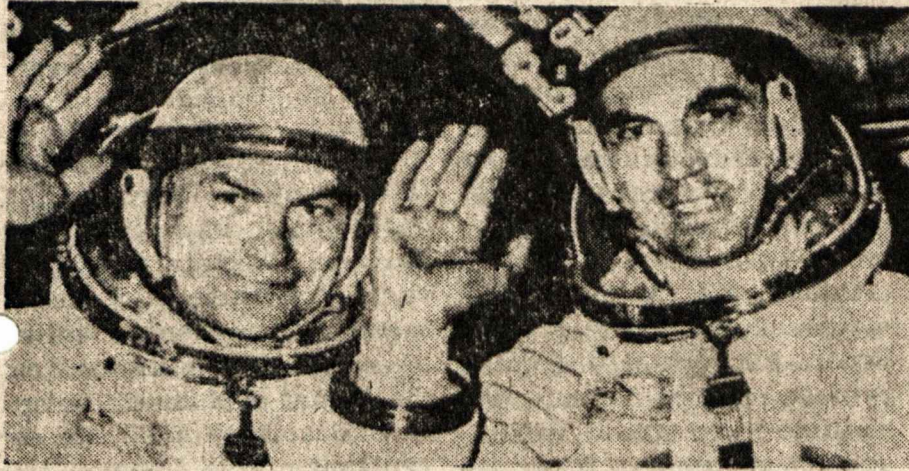
LITHUANIAN INDEPENDENCE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 45.

1978 m. LAPKRIČIO - NOVEMBER 8d.

CANADA - MONTREAL - (Established 1941)

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Sovietų rekordininkai astronautai: Kovalenok ir Ivanchenko

SOVIETŲ ASTRONAUTAI GRĮŽO Į ŽEMĘ

Du Sovietų astronautai, Vladimir Kovalenok ir Alexander Ivanchenko išbuvo erdvėje rekordinį laiką: 139 dienas, 14 valandų ir 49 minutes.

Nusileidus laimingai į žemę, pirmi mediciniškai patikrinimai rodo, kad jie gerai pakėlė šitokią kelionę, tik užtruko laiko, kol vėl galės prisitaikyti prie žemės traukos ir normaliai vaikščioti, lankstytis ir t.t.

Labiausiai astronautai buvo pasilgę šviežio žemės žolynų kvapo ir oro. Po to, vienas paprašęs duonos, kitas arbatos stiklo.

Žemėje rusų mokslininkai treniruoja žmones išlaikyti erdvėlaivių sąlygas metus laiko. Spėjama Vakaruose, kad sovietai bandys nukelti žmogų į Marsą.

Gražūs, platus projektai: žemėj rojus nesukūrė, gal ji ir ras Marsė...

AMIN KERŠTAUJA

Trys batalijonai Ugandos prezidento Amin įsakymu įsibrovė į Tanzaniją ir aneksavo 710 kvadr. mylių zoną.

Diktatorius Amin per radijo paskelbė, kad esąs "Nu-galėtojas Britų Imperijos, maršalas Amin".

Jo beprotiškas žiaurumas vis pasitvirtina. Tanzanija skelbia visuotinę mobilizaciją.

NOBELIO TAIKOS PREMIJA

Sadat'as ir Begin'as tapo Nobelio Taikos Premijos laureatais. Atsižvelgiant į politinę padėtį, tai neperdidelis siurprizas. Tačiau, kol kas, tai nepagreitino Taikos galutinių dokumentų pasirašymo.

Kiek žinoma, į Taikos premiją kandidatavo ir disidentų grupė, jų tarpe ir 4 lietuviai, kovojantieji už Žmogaus Teises.

LIUTYS KANADOS VAKARUOSE

Britų Kolumbijoje didelės liūtys išvertė tiltus, pavertė į dumblą pakriaušes, sugadino šimtus mylių kelio. Nuostoliai siekia virš 10 mil. dolerių.

QUEBEC'AS PRIKLAUSO NUO EUROPOS

PQ tikslas politinio savarankiškumo būtų neįmanomas pasiekti, jeigu Europa nesidomėtų, kas darosi Kanadoje ir ypač Quebec'e, taip sako Jacques Yvan Morin, Quebec'o vice-ministras ir Švietimo Ministeris. Jis savo kalboje pabrėžė, kad Quebec'as yra tarsi Europos šiaurės Amerikoje. "Mūsų ateitis yra surišta su Europa ir atvirkščiai", sakė jis (kodėl "atvirkščiai" mums nelabai aišku).

Europa turėtų būti Quebec'o modeliu, nes ten nėra "tirpimo" ir Europa susikūrusi įvairumu kalbų ir kultūrų dėka bei reikalu integruoti ekonominę plotmę.

Savarankiškumas būtų logiška pabaiga kvebekiečių politiniams mūšiams nuo britų laimėjimo, kurio prancūzai kvebekiečiai niekada nepriėmė-sako Morin. Tie, kurie yra opozicijoje-sutiks su tuo faktu, kai laisvės noras bus aiškiai patiekiamas.

ARAFAT'AS MASKVOJE

PLO vadas ieško draugų Maskvoje, bandydamas sukelti opoziciją Egipto-Izraelio taikos planams. Susitikęs su Užstento Reikalų Ministeriu Gromyko, diskutavo būsimas grumtynes Vid. Rytuose.

Tasso žiniomis, diskusijos vyko "nuoširdžioje ir vieniems kitus suprantančioje" atmosferoje.

Palestiniečiai sako, jie kovoja už teisingą jų problemų išsprendimą, o dabartiniai taikos planai nesą jiems palankūs.

MIRĖ MIKOYAN'AS

Buvęs Sovietų prezidentas Anastas Mikoyan'as, vienas patvariausių senųjų bolševikų ir pirmasis nenubaustas pasitraukęs iš pareigų-mirė, sulaukęs 82 m.

Jis buvo armėnų kilmės, aktyvus Stalino ir Chruščevo laikais. Dirbo prekybos srityje, tarptautiniuose pasitarimuose ir bendrai buvo siunčiamas Kremliaus į vietas, keliančias jiems problemas.

TARŠA ST. LAWRENCE UPĖJE

St. Lawrence didžioji, gražioji upė, pagal praveistus tyrinėjimus, yra stipriai užteršta, ypač pradedant nuo Montmagny. Tyrinėjo specialioji provincinė ir federalinė komisija jau penketą metų.

300 puslapių reportažas išspėja, kad upės valymas neatidėliotinas, norint išvengti vis beaugančios taršos ir ypač valymo išlaidų. Jau dabar valymas kainuotų apie 2 milijonus dolerių. Nevalius, bendradarbiavimą ir rūpesį arba atidedant, yra didelė rizika masiniam užsinuodijimui Akvaduko vandens, kur gali išsisiurbti industrinės išmatos. Nevalius laiku, prireiktų didesnės chloridacijos vandeniu. Chlorinas, jau įrodyta, yra vienas vežio ligos sukėlėjų. Siūloma vandeniu dezinfekuoti, kad ir brangesnį, bet sveikatai saugesnį ozono metodą.

Didieji teršėjai:

- 1 - Allied Chemical Canada Ltd.
- 2 - Canadian Electrolytic Zinc Ltd.
- 3 - La Corporation des Produits Chimiques
- 4 - Standard Chemical
- 5 - Les Papiers fins Domtar Ltée
- 6 - Industrial Grain Products Ltd.
- 7 - Héroux Ltée
- 8 - Erco Industries Ltd.
- 9 - Canadian Titanium Pigments
- 10 - Fer et Titane du Québec Inc.
- 11 - La Compagnie internationale de Papier du Canada
- 12 - La Papeterie Reed Ltée

Taip pat:

- 1 - Les Industries de Métaux Noranda Ltée
 - 2 - Canadian Copper Refineries Ltd.
 - 3 - Altlas Steel
 - 4 - Tioxide du Canada Ltée
 - 5 - Rio Algom Ltd.
- Šiek tiek mažiau:
- 1 - Valleyfield
 - 2 - Châteauguay
 - 3 - Laval
 - 4 - Sainte-Thérèse
 - 5 - Saint-Eustache
 - 6 - Montreal
 - 7 - South-shore municipalities from Brossard to Boucherville
 - 8 - Trois-Rivières
 - 9 - Québec

BENDRUOMENYBĖS

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

Dr. K. Bobelis atsisveikino su Altos valdyba.

Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. dr. Kazys Bobelis spalio 12 d. Altos valdybos posėdyje pareiškė, kad jis pirmininko pareigose pasiliks tik iki suvažiavimo ir toliau Altos valdybą nekandidatuos. Nuoširdžiai dėkojo visiems nariams už malonų bendradarbiavimą ir rūpestingą talkinimą visuose darbuose, kuriems tik buvo pakviesti.

Valdybos narių vardu dr. K. Bobeliui padėjo vicep. Teodoras Blinstrubas, kuris seniausiu yra valdybos narys. Dėkojo už sėkmingą vadovavimą Altui, už gerus ryšius su Washingtonu ir už visą gerą, ką pirmininkas padarė Altui ir visai lietuvių tautai.

Savo pranešime dr. K. Bobelis palietė ir L. Kairio bylą, pabrėždamas, kad lietuvių tauta griežtai nusistatė prieš bet kokią lietuvių jungimą su diktatūrinėmis sistemomis ir prieš lietuvių smerkimą dar teismui kaltės neįrodžius.

Valdyba vienbalsiai nutarė imtis priemonių prieš neteisėtas kaltinimus lietuvių tautai ir organizuoti teisinę pagalbą, ginant lietuvių interesus. Buvo aptarti Altos suvažiavimo klausimai. Įvairių Altos komisijų pirmininkai padarė pranešimus: Visuomeninių ryšių - dr. L. Kriaučeliūnas, namų administravimo - J. Talandis, sekretoriato - kun. A. Stašys, teisinės komisijos - dr. K. Šidlauskas, finansų - J. Skorubskas. Kun. J. Prunskis painformavo apie kontaktus su televizijos atstovais ir su "Tribune" bei "Sun - Times" redakcijomis, ginant lietuvių reikalus.

Be suminėtųjų posėdy dar dalyvavo: dr. J. Valaitis,

inž. G. Lazauskas, O. Baršketytė, E. Vilimaitė, P. Bučas, St. Balzekas, Jr. ir I. Blinstrubienė.

NAUJAS DISIDENTAS

Ši kontinentą pasiekė žinia, kad pavergtoje Lietuvoje pasiskelbė disidentu solistas Vaclovas Daunoras. Jis prisidėjo prie keletos ankščiau pasiskelbusių, kurie ieškojo ir ieško Tarybų Sąjungos konstitucinių teisių sau ir kitiems persekiojamiems dabartinėje Lietuvoje. Jie veikia bendrai su kitų respublikų, įskaitant ir Rusijos, disidentais prieš Žmogaus Teisių pažeidimus, žadindami pasaulio sąžinę. Visais būdais skelbia, kas iš tikrųjų darosi Sovietų Sąjungoje. Jų dalis yra kalėjimuose, tremtyje ir net Vakaruose.

Solistas V. Daunoras ypač pradėtas persekioti po jo brolio Ričardo pasitraukimo į Vakarus. Vaclovui nebeleidavo dainuoti pagrindinių rolių, net nuo pusės programų nuimdavo nuo programos. Neleido jam susirašinėti su pažįstamais Vakaruose ir net su broliu sol. Ričardu, kuris jau kelinti metai gyvena Vak. Vokietijoje.

Koncertuodamas Montrealyje, pasikalbėjime Ričardas Daunoras tvirtino, kad kiek kartų jis rašęs laiškus į Lietuvą broliui Vaclovui, nė vienas nebuvo gautas, grąžintas atgal. Paminėjo ir vieną artimą draugą, kuris tapęs aukštu pareigūnu, ne tik nesigaili persekiojamojo bet dar stengiasi jam labiau pakenkti.

Patekus į tokią padėtį, žyriam solistui Vaclovui Daunorui, pagarsėjusiam ir visoje Sov. Sąjungoje, suprantama, kad kito kelio nebeliko, kaip kovoti atvirai už save, remiantis Žmogaus Teisių nuostatais, beldžiantis į pasaulio sąžinę ir tuo pačiu į Kremliaus vartus, kad jie būtų atkelti ir nepageidauja-

mas ir persekiojamas išleistas.

Laisvojo pasaulio žmogus vis daugiau pradeda suprasti sovietinio režimo brutalumą. Nuskriaustųjų balsai vis garsėja ir gausėja. Maskvos propaganda, kad Sovietijoje klesti gerbūvis ir gerbiama Žmogaus Teisės, vis mažiau betikima. Ir sol. Vaclovo Daunoro apsisprendimas nevengti tiesos žodžio viešai pasakyti, prisilėmimas dar didesnės įtampos gal net ir grėsmės, bus indėlis į Žmogaus Teisių sąjūdį.

RAŠYKIM VIKTORUI PETKUI

Pridedame disidentų Viktoro PETKAUS, dabar kalinamo Rusijos gilumoje adresą, kuriuo vertėtų lietuviams rašyti jam laiškus, primenant, kad jis nėra užmirštas ir tuo bandyti palengvinti jo būklę. Galima jam teikti ir kitokią paramą. Viktoras PETKUS 600020 g Vladimir - Užreždenije, OD - IST - 2.

SENATORIUS UŽTARIA PETKU

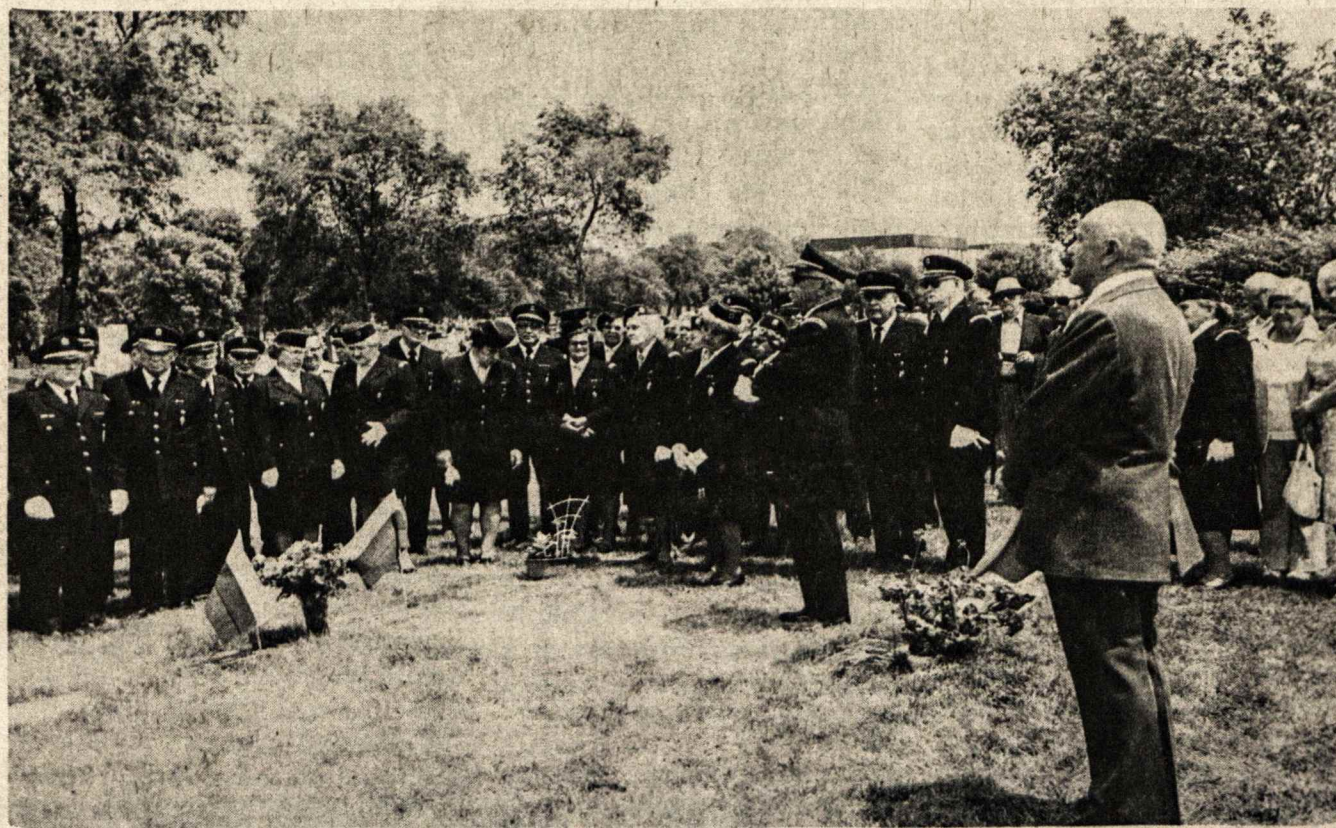
Senatorius Adlai E. Stevenson (dem., Ill.) atsiuntė dr. K. Bobeliui, Altos pirm. raštą, kuriuo pranešama kad jis, ryšium su Viktoro Petkaus nutelsimu, kreipėsi į Sovietų Sąjungą, pabrėždamas, kad toksai elgimasis su disidentais grėsia pabloginti JAV ir Sovietų Sąjungos santykius. Senatorius, užtardamas Petkų pažymi, kad toks Sovietų vyriausybės elgimasis su Helsinkio susitarimų vykdymo stebėtojų grupės nariais yra afrontas prieš visus, kurie vertina žmogaus teises.

VALSYBĖS DEPARTAMENTAS APIE PETKŲ

Altos Cicero skyriaus sekretorius St. Paulauskas ryšium su V. Petkaus nutelsimu parašė raštą Valstybės departamentui. Atėjo atsakymas, pasirašytas Valstybės sekretoriaus W. D. Blair, kuris pažymi, kad Petkaus likimu Valstybės departamentas susirūpinęs. JAV su rūpesčiu stebi Sovietų Sąjungos veiksmus prieš tuos, kurie siekia įgyvendinti žmogaus teises Sovietų Sąjungoje. Helsinkio susitarimai pareigoja Sov. Sąjungą gerbti žmogaus teises ir JAV drauge su kitomis susitarimą pasirašiusiomis valstybėmis, kelia balsą, kad Sov. Sąjunga derintųsi prie susitarimo. Valstybės departamentas aiškiai Sovietų Sąjungai davė suprasti, kad tie areštai, teisimai, žmonių varginimai neišvengiamai paveiks klimatą santykių Sov. Sąjungos su JAV rašo Valst. sekretorius Blair.

LAIKRAŠTIS LAUKIA JŲSŲ!

ML-va naujiems skaitytojams siuntinėjama už pusę prenumeratos kainos. Laukiame užsakyto su pinigais!

Chicagos Vytauto Didžiojo Šaulių Rinktines šauliai pagerbia mirusius Šv. Kazimiero kapinėse Chicagoje. Nuotraukoje šauliai prie pulk. Mykolo Kalmanto kapo padeda mi gėles atiduoda pagarbą už jo nuveiktus darbus. Nuotrauka C. Genučio.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už išlikimą Kanadoje!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!
LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ,
Visuomeniniams Reikalams vice-pirm. L. Girinis-Norvaiša,
11 Apple Hill Rd., Bale D'Urfe, P.Q. H9X 3G7

Second Class Mail Registration NO. 1957 Return postage guaranteed.
Postage paid at Lachine, P.Q. Published by The Independent Lithuanian Publishing Co. at 7722 George Street, LaSalle, P.Q. Canada. H8P 1C4.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$12.00, visur kitur - \$13.00. Rėmėjo prenumerata nuo \$18.00. Atskiras numeris 35 ct. Adreso pokeltas 50 ct.

P.s. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidėja neatsako.

Redaktorius Pr. Paukštaitis

ADRESAS: 7722 George St. LaSalle, P.Q. H8P 1C4. Tel. (514) 366-6220.

Tautos Fondas!

Tautos Fondo ir Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto tikslai yra tie patys. Kalkuriuos darbus atlieka Tautos Fondas pats vienas, o kitus - drauge su VLIKo bendradarbiais. Tautos Fondas savo surinktomis lėšomis finansuoja VLIKo darbus.

Tautos Fondas turi Tarybą ir Valdybą, organizuoja narių suvažiavimus. Kasmet vyksta Tautos Fondo suvažiavimas išklauso Valdybos ir Tarybos veiklos pranešimus ir renka Fondo Tarybą. Taryba nustato veiklos darbų planą, tikrina Fondo Valdybos atskaitomybę ir sprendžia lėšų paskirstymą.

Praeitais metais Tautos Fondo Taryba glaudžiai bendradarbiaudama su Valdyba, sudarė tokią veiklos pirmumo eilę: a) susirūpinimas palikimais, b) statusas ir c) ryšiai su Kanada.

Didžiąją dalį sumintų uždavinių vykdė Valdyba. Taryba išvertė lietuvių kalbon Fondo sutartį ir prisidėjo prie santykių su kanadiečiais palaikymo. Tarybos paskas Jurgis Valaitis, kartu su VLIKo p-ku dr. J. Valiūnu lankėsi Toronte ir aiškinosi rūpimus klausimus su Tarybos nariais - Juozu Vaičieliūnu ir Antanu Firavičium. Tokiu būdu susidaro natūralus ryšys su Kanados lietuviais.

Tautos Fondo Tarybos posėdis, įvykęs VLIKo Seimo

metu St. Peterburge palikimų klausimu ir yra pats pagrindinis šiuo metu Tautos Fondo rūpestis.

Remdamasi Inkorporacijos Aktu, statutu ir metinio narių suvažiavimo pasisakymais, Taryba padarė statuto papildymą, kuriuo Tautos Fondo narių tampa asmuo, paaukojęs ne mažiau 100 dolerių. Pakviestos ir organizacijos į Tautos Fondo narius ir tuo būdu joms atveriamos durys į Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto darbų paramą.

Tautos Fondo aukų rinkimas vykdomas per įgaliotinius, panaudojant spaudą, radio ir laišku siuntinėjimą. Rūpinamasi įgaliotinių tinklo išplėtimu, kad būtų galima aplankyti kiekvieną lietuvių arba Lietuvai prijaunantį asmenį.

Praėjusiais metais pinigų suaukota virš 67 tūkstančių dolerių. Iš jų 30 tūkstančių išteikė kanadiečiai. Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto darbus finansuoja tik Tautos Fondas.

Jau ir šie metai slenką į pabaigą. Skubu susirūpinti ir auka Tautos Fondui.

Tad, lietuvi-lietuve, nelauk pabėdimo iš duris, skirk auką Tautos Fondui per savo pažįstamą Apylinkės atstovą, palengvindamas jo darbą ir pradijuindamas savo nuosirdumą.

"Nepriklausoma Lietuva"

PANORAMA

"KOVA" - PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGOS POLITINIO APLINKRAŠČIO #2 REDAKCINIS ŽODIS

Praėjo metai ir pusė nuo mūsų politinio centro nepaskutinio "Kovos" aplinkraščio pasirodymo. "Kova" yra Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos politinio koordinatoriaus aplinkrašties, visų pirma skiriamas po platųjį pasaulį pasklidusioms jaunimo sąjungų valdyboms. Taip pat "kova" informuoja lietuvių spaudą ir lietuvių veiksmus, pranešdama, ką PLJS yra nuveikusi politinėje arenoje. Pagal III PLJK rezoliuciją, ji turėtų išeiti keturis sykius į metus. Aiškiai to nedarome, bet ne iš blogos valios ar tingėjimo, o labai paprastai - dėl laiko stokos. Už "Kovos" smarkų pasivėlavimą didžiausias kaltininkas yra pats redaktorius. Tačiau kaltos ir įvairių kraštų jaunimo sąjungos, kurių valdybos mums absoliučiai jokių žinių nesilunčia apie savo politinę veiklą ir nieko iš

Vis dėlto, neskubėkime viską vien juodais dažais nutapyti. Per tuos metus su viršum nuo paskutinio "Kovos" numerio pasirodymo PLJS padarė tam tikrą politinę pažangą. Tos pažangos kroniką čia ir pateikiame.

Dail. Ringailė Zotovienė (Jonynaitė), kurios darbų paroda, kartu su dail. Danguole Jurgutienė ir prof. Vytautu Jonynu, įvyko spalio mėn. 21 - 22 d. d. Detoroito Kultūros centre. Nuotr. A. Astašaičio, jaun.

JAV Lietuvių Jaunimo S-ga pasisako prieš nacius.

Jeigu pabaltiečių žygis už žmogaus teises buvo JAV lietuvių jaunimo reikšmingiausias politinis užmojis 1977 metais, tai 1978 metu svarbiausiu to krašto jaunimo aktu reikla laikyti birželio mėnesio demonstratyvų pasisakymą prieš nacių lizdą, iškūrusį lietuvių Marquette Parko kolonijoje. Turbūt mažai perdėtumėm, laikydami šį įvykį vienu iš svarbiausių Amerikos lietuvių visuomenės gyvenime šiais metais.

Demonstracijos prieš nacius idėjos pradininkas buvo JAV LJS politinis koordinatūras. Kartu su Čikagos LJS skyriaus vadais jis suorganizavo taikingą demonstraciją, kuri įvyko birželio 23 d. Čikagoje.

Kodėl toji demonstracija, kuri savo narių skaičiumi nebuvo gausi, laikytina tokia svarbi? Todėl, kad ji parodė Amerikos spaudai, jog lietuvių nesimpatizuoja fašistams. JAV spaudoje lietuvių išelviai dažnai pavaizduojami kaip ultra-dešyniai. Nepriklausomos Lietuvos elementas, kuris traukėsi iš tėvynės, kai vokiečių frontas rytuose griuvo Antrojo pasaulinio karo gale. Aišku, sovietų propaganda tokį mitą visomis priemonėmis bando paskleisti kur tik gali. Faktas, kad didžioji naujųjų lietuvių ateivių į Ameriką dalis yra konservatyvaus nusistatymo ir kad daug lietuvių, neslėpdami neapykantos juodžiams bei antisemitizmo, davė Amerikos spaudos žmonių teigimams tam tikrą autoritetą. Pati Čikagos lietuvių laikysena nacių atžvilgiu Marquette Parko rajone dar labiau stiprino tą pasyvios paramos kraštutinių dešiniųjų elementų vaizdą, kurį amerikiečiai buvo susidarę apie lietuvių. Juk JAV LJS išėjimas prieš nacius buvo pirmas kartas, kaip lietuvių viešai, garsiai nacius Čikagoje pasmerkė.

Laimėjimas lietuviams buvo didelis, nes vietinė spauda nepaprastą dėmesį atkreipė į jaunimo tritininimus, jog lietuviams naciai yra tokios pat rūšies bacila, kaip savo antrašte ir išsiuntinėkomunistai. Kas įdomiausia, jį plačiai ir Amerikos spaudai.

Išelvia Amerikoje buvo identifikuojama su liberaliniu Amerikos elementu. Pavyzdžiui, Amerikos sostinės Washingtono radio stotis, suminėdama grupes, kurios priešinosi nacių egzistavimui Čikagoje, išvardinusi liberalias žydų bei negrų organizacijas, prie jų priskyrė ir lietuvių.

JAV LJS demonstracija buvo paskatinimas politiška snaudžiantiems Čikagos lietuviams. Mažas, bet labai svarbus žingsnis, bandant atitaisyti negatyvų lietuvių išelvių vaizdą Amerikos gyventojų akyse.

PLJS politinių įvykių kronika.

1977 m. gegužės 14 d. PLJS politinis koordinatūras išsiuntė laišką kartu su PJJL politinės veiklos planukiekvieno krašto jaunimo sąjungos politiniam koordinatūrai, o kur tokio posto nėra - valdybos pirmininkui.

* PLJS politinė komisija talkininkaujant Detoroito LJS skyriui bei PLJS valdybos nariams Toronte, 1977 m. vasarą paruošė 10 puslapių memorandumą anglų kalba užvardintą "Memorandum on the Denial of Human Rights of Lithuanian Youth" (Memorandumas apie žmogaus teisių paneigimą lietuvių jaunimui). Šis raštas, remdamasis "Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronika" ir "Aušros" leidniais, įrodė, kaip sovietų valdžia religiniai bei tautiniai persekioja Lietuvos jaunimą. Memorandumas buvo paslūstas 1977 m. rugsėjo 23 d. visiems nekomunistiniams kraštams, pasirašiusiems Helsinkio baigiamąjį aktą ir tuomet dalyvavusiems Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo konferencijoje Belgrade. Į PLJS dokumentą raštu reagavo Vokietijos Federalinės Respublikos generalinis konsulas, Kanados užsienių reikalų ministerijos direktorius Rytų Europos padalinii ir Didžiosios Britanijos laikinas generalinis konsulas. Sekančiais 1978 metais JAV lietuvių jaunimo sąjunga šį memorandumą atspausdino su savo antrašte ir išsiuntinėkomunistai. Kas įdomiausia, jį plačiai ir Amerikos spaudai.

IR GERA, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

MINTIS - RAIDĖ RAIDEI ATITINKA

Brolis su broliu piaunasi, todėl, kad socialiniam fabriko prarado Dievo dovaną protauti.

Skaičiau B. Railos rašinį nr. 37-8-9. Labai malonu, kad klajūnu pasivadinęs spaudos profesionalas ant Pegaso ir užtarnautai aukšto Parnaso, svarbiu tautiniu socialiniu klausimu mane mirtingąjį bendraminčių pavadino. Iš tiesų, stebėtina, kad vieno rašalu, antrojo kūno prakaitu iš sielos krauju gyvenimo knygoje užfiksuota mintis raidė raidelį atitinka; matomai jo rašalas buvo prakaitu ir sielos krauju praturtintas.

Nežinau, ar reikia pavydėti ar pareikšti užuojautą "bastūnui", nes mes, mirtingieji, esam nelaimingi likimo tremtiniai, o raudonoji meška kultūringų žmonių teisinių normų nepripažįsta.

Jei neklystu, B. R., kaip "trečiafrontininkas", buvo vienas iš tos grupės pilnų energijos jaunuolių, kurie

atsisakę būti produktais socialiniam fabrike, pasiryžę patys sukli gyvenimo girnas - deja, priešinga kryptim. Stokojant kantrybės, padarytos klaidos, davatos²⁾ juos bedieviais³⁾ išvadino.

Laimingas yra p. Raila, kad avelių kailyje vilkai (b-nės nariai) vien jo plunksnas pešioja, gi mano sesers lavoną patriotiniai pesliai drasko (jų vardų nekartoju, nes jie savo laiku jau spaudoje parado).

Ryškumo dėliai, kreipiu dėmesį į Dieviškąjį Kristų, iš kurio savo išmintį semiam. Ar Jis nusidėjo? Nežinom, nes sąžinės balsą tik jos savininkas girdi. Ar Jis suklydo? Nežinom, nes neturim Jo kaiminkos autentiško parodymo. Ar Jis nusikalto? Taip. Jis buvo teistas ir pasmerktas. Kad sąžinės balsas neklausio blogos valdžios balso, skaitome dorybę, bet ar protas turi klausyti sąžinės, ar sąžinė proto, galėtume šimtmečiais ginčytis. Sąžinė-sielos veidrodis yra Dievo duotas, bet paveikslas

jame yra paties gyvenimo surežisuotas, gi galia protaut yra įgimta. Išvada, kad iš pragarą einančio žmogaus reikalauja daugiau, kaip į dangų nuėjusio Dievo; atrodo neracionalu.

Minties paryškinimui - iš užrašų:

- Tu kaltas vien dėl to, kad mane esti spiria - sakė vilkas ėriukui.

- Tu kaltas, kad tavo nosis man nepatinka - sakė žmogus, valdantis aplinką.

Kol žmonės visi protaut neišmoks - gyvenimas vis bus parodijs tiesos.

Nėra nieko absoliutaus be Dangioskos šviesos, bet vengdami melo - artėjam prie tiesos.

Paaikškinimai:

1) Socialiniam fabrike, žmogaus vardu, ant produkcijos juostos ritasi automatai, fanatikai, žvėrys, vabzdžiai, šliužai net ir "nobodies".

2) Davatka yra neprotaujan-tis sutvėrimas, kuris, priešingai šventraščiams, skleidžia Dievo baimę ir Jo vardą vartoja be reikalo.

3) Mes turim laisvę Dievą pasirinkti ir bausmę už nuodėmes atidedama ligi po mirties. Rūsioj Dievą atstoja Marxo partija ir bausmė už nuodėmes vykdoma be atidėliojimū - Sibire, beprotamyje ar mirtingųjų kame-roje.

B. Bačiūnas
Simcoe, Ont.

PAMINKLAI IR MFS...

Paminklų reikšmės čia netenka aiškinti, nes paminklų istorija taip sena, kaip ir pati žmonija.

Gi tėvynėje Lietuvoje, kritusiems už Lietuvos laisvę daug gražių paminklų buvo pastatyta įvairių miestų aikštėse ir net kautynių vietovėse. O Kaune Vytauto prospekto kapinėse buvo pastatytas paminklas žuvusių garbei, prie kurio dažnai apsilankydavo įvairios ekskursijos iš provincijų. Ypač didelė masė žmonių susirinkdavo vėlinių išvakarėse. Bet Lietuvos okupantui tas paminklas buvo ne prie širdies ir jie senai jį sunaikino.

Išelvių, gal tik Čikagoje, prie Jaunimo Centro randasi gražus paminklas, prie kurio Čikagos lietuvių tautinių švenčių proga atiduoda pagarbą mūsų kritusiems kariams už

Lietuvos laisvę. Tiesa, Clevelande, USA, tautybų parke randasi net keli gražūs paminklai, bet tai buvusiems

veikėjams - patrijarkams, kaip kad dr. J. Basanavičiui, dr. V. Kudirkai, Karpiui ir kitiems.

Tuo tarpu Kanadoje iki šiam laikui nieko panašaus dar nėra padaryta. Tuo reikalu turėtų susirūpinti visi Kanados lietuvių, bet gal daugiausia iniciatyvos turėtų parodyti buvę Lietuvos kariuomenės karininkai.

Jau net kelis kartus teko stebėti Toronte įvairių laidų karininkų suvažiavimus - su buvimus, bet niekad neteko nugirsti, kad tomis progomis būtų ką nors pozityvaus jie pareiškę bendrais lietuvių reikalais. Tie jų subuvimai, tai bendro pobūdžio pasiūlymai - baliuškos.

Lenkai, kad ir sunkiai, bet išsikovojo teisę Katyno aukom pastatyti paminklą Londone - Anglijoje ir Toronte.

Bet mums gal ir nereikėtų šiuo klausimu turėti reikalų su Kanados valdžia, nes mes turime gan didelę vietovę Anapilio kapinių rajone, kur bendromis pastangomis galėtume pastatyti įspūdingą pa-

minklą mūsų žuvusiems už Lietuvos laisvę.

Buvęs Karys
Hamilton, Ont.

AR TAI NE APSILEIDIMAS?

Ilgą laiką, t.y. net apie 11 metų Hamiltono lietuvių kolonijos choro vadovu ir parapijos vargonininku buvo muzikas A. Paulionis. Nors muzikas A. Paulionis gyvena St. Catharines mieste ir dirbo pamainomis G.M. įmonėse, bet turėjo stebėtiną kantrybę važinėti žiemą - vasarą kas sekmdienį groti pamaldose ir dirbti choro repeticijoje, nes choras dažnai pasirodavo įvairiuose minėjimuose ne tik Hamiltone, bet ir kitose lietuvių kolonijose.

Ar tame laikotarpyje nebuvo galima suorganizuoti pastovią stipendiją ir išlaiginti sau naują chorvedį ir vargonininką, kaip kad To-

tontas turi. Dauguma atvejų Hamiltono lietuvių kolonija pirmavo prieš kitus, bet šiuo atveju staiga nusmuko žemyn, kai tik netekome ilgamečio choro vadovo muziko A. Paulionio, jam pasitraukus iš abiejų pareigų.

H-tis,
Hamilton, Ont.
NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Drąsuoliai ir Bailiai!

Rašo J. P. Daugvidas

(Tąsą iš praeito numerio)
Anglų autoriai rašo, kad kad Lietuvoje buvę sunaikinti getuose apie 100.000 žydų. Kiti buvę išvežti į Lenkiją, Vokietiją ar jau buvę pabėgę į SSSR.

Lietuviai, žydus gelbėjo, kiek sąlygos leido. Į šį darbą buvo įsijungę visų profesijų lietuviai: vyskupai, kunigai, mokytojai, gydytojai. Ypač šiame gelbėjimo darbe pasitarnavo Lietuvos kaimas. Pagal S. Binkienės sureduotą knygą "Ir be ginklo kariai" - Vilnius, 1967 m., keli tūkstančiai lietuvių gelbėjo, išlaikė, slėpė žydus ir patys sugauti, net žuvo dėl to.

Mieli Levinai, Nadel, - pasakytų, kad knygą: tada kada demiškoje auditorijoje nepagrįstų šmeižtų prieš lietuvių tautą neskelbsite ir Maskvos propagandai netar-nausite.

Svarbiausia - su šiais faktais turėtų susipažinti jauni Maskvoje treniuoti profesorius, kaip Hadel ir kt., Lietuvoje negyvenę, tik iš komunistinių, vienašališkų knygų prisikaltę, arba a la Misiūnas, kuris šioje srityje yra analfabetas ir kviečia skaityti pasikaltus - šmeižtus iš Estijos, Izraelio komunistų ištreniuotus propagandistus. Gėda tokiems "istorikams".

Čia dar reikėtų pastebėti, kad istoriniai šaltiniai lietuvių žydų problemoje yra labai subjektyvūs. Daug kas remiasi Nürnbergo Tribunolo daviniais. Neužmirština ir

faktas yra, kad ten naciams kaltinimus, kas liečia žydų reikalus, patiekė komunistai istorikai, kaip dr. J. Jurginis, Žiugžda, enkavedistai žydų tautybės (Rozansky NKVD-Tardymų skyriaus V-kas 1940-41 m.), Baranauskas ir panašūs, kurie istorinius faktus patiekė tokius, kokių norėjo Kremliaus kompartija (tarp kita ko, buvo apšmeižiami lietuviai, kurie pasitraukė į Vakarus, į demokratiškas šalis - Angliją, JAV, Kanadą ir kt.).

Neišnagrinėdami lietuvių žydų santykių per 35 metus laisvame krašte gyvenantieji mokyti lietuviai, profesoriai, istorikai, rašytojai, politikai, žurnalistai ir pan., nusi-kalsta stipriai prieš lietuvių tautą, svarbiausia - pavergtą. Ten - jie negali apsiginti, parašyti knygos taip kaip tikrai buvo. Komunistų valdžia ir lietuvių ir anglų kalba išleido keletą knygų apie lietuvių-žydų santykius 1941. VI. 22 - 1944 m. "Nusikaltėliai", "Žydšaudžiai", NKVD istardyti, prikankinti iki mirties, pasirašę "tiesą", kuri tardytojų buvo parašyta ir faktai surinkti tikrai tie, kurie buvo naudingi komunistams. Todėl okupuotoj Lietuvoj išleisto-mis komunistų knygėlėmis, subjektyviai, politiškai sure-žisuotomis, negalima rem-tis. Tai nėra istoriniai šal-tiniai, kuriais būtų galima moksliskai remtis. Gal tik remiasi Nürnbergo Tribunolo daviniais. Neužmirština ir

knega "Ir be ginklo kariai" yra objektyvi ir gyvų išlikusių žydų prisiminimai yra patikimi.

Baltic Konferencijos metu Toronte (š. m. gegužės 11-14) E. Nadel (Estijos žydo "The Role of the Baltic Peoples in the Liquidation of Baltic Jewry" autoriaus) patiekti faktai daugumoje imti iš komunistų žydų autorių. Jis sako, kad prie SS vokiečių žydų šaudyme buvo prisidėję 10.000-20.000 lietuvių. Šie skaičiai yra be jokio pagrindo, paimti iš oro...

Jis Lietuvos nepažįsta, 1941-44 m. Lietuvoje negyveno ir nežino, kad Lietuvių SS dalinių nebuvo. Tegul jis nurodo nors kelias pavardes karių lietuvių, kurie prisidėjo prie vokiečių dalinių, šaudant žydus: kur, kas, kada? (Kodėl Konferencijos organizatorius Misiūnas tyli?)

Pav., lietuviai turi duomenis, pavardes Lietuvos žydų, kurie buvo NKVD aukšti pareigūnai (Dembo, Finkelšteinas, Razowsky, Slavinas, Komodaitė, Sniečkienė ir kt.) kurie sėdėjo CK komunistų centre; žino pavardes, kas buvo ministrai, komisarai, kas talkininkavo vežant į Sibirą 1941. VI. 14-18 50.000 lietuvių. Žino, kaip Telšiuose žydų kompartietis Šeras su 50 žydų pravedė Telšiuose-Rainių miškelyje lietuvių žudynes. Žino pavardes, kurie "dabavosi" Praveniškiuose, Panevėžyje, Rokiškyje, Šiauliuose, Zarasuose, Červenėje ir kitur.

Per 600 metų Lietuvos žydai gyveno mūsų krašte ramiai. Joks lietuvis žydo nebuvo nužudęs už tai, kad jis žydas. Žydų ekonominis ir kultūrinis gyvenimas Lietuvoje klestėjo. Lietuvos žydai, ypač 1918-41 m. turėjo savo kultūrinę ir religinę nepriklausomybę.

Prekyba užsienio (95%), vidaus (85%), pramonė (75%) buvo žydų rankose. Miesteliuose, miestuose žydai turėjo vienus geriausių namų, turėjo fabrikus, vilas.

Kai 1940-41 m. sovietų rusų valdžia nacionalizavo privatinę nuosavybę, tai ant popieriaus išryškėjo, kenc rankose buvo Lietuvos turtai. Žydų prekybos įmonės, nacionalizuojant, buvo įvertintos arti 500 mil. litų, lietuvių - tik 15% tos sumos. Pramonėje irgi panašūs procentai. Vien tekstilės prekių Kaune buvo nacionalizuota už 10 mil. litų. Iš 150.000 gyv. Kaune buvo arti 75.000 žydų tautybės. Nacionalizacijos aktai yra Maskvos archyvuose, Prekybos departamento skyriuje. Kas nori - gali patikrinti. Taipgi statistika apie žydų turtą yra surašyta Lietuvos Archyvo knygose.

Akivaizdu, kad Lietuvos žydai negali ir neturi teisės skųstis bei kaltinti lietuvių tautą arba jos dalį, kuri jiems nieko blogo nedarė.

Žydų didesnis skaičius (1940-41 m.) tarnavo komunistams (2.000 žydų buvo komunistų partijos nariais, apie 100.000 proforų ir kitokių rusų bendradarbių.

F. B. Ashkėnas (sako, gimęs Vilniuje) 11. 14, 1978 laikė paskaitą "Economic struggles of Lithuania Jews as seen by US Diplomatic

algimanto skiltis

SOVIETINIŲ DVARŲ IR DAČU DALINTOJAI

Nuostabiu rūpestingumu reklamuoja (be jokio užmo-apsi-sarvavę ir profesiniu kesčio) AL. GIMANTO skil-precižiškumu nusiteikę ti "Naujienų" vedamieji. Ir "Naujienų" štabo vedamųjų tai dar ne visas. Pradedi rašytojai, būdami pakilioje gauti laiškus, paklausimus, nuotaikoje, vėl paskyrė (rug-sėjo 15 d.) didesnę pusę iš - laikrašty prakalbėdamas ne-si vienas, bet vis jau turi-šiokią tokią auditoriją tave ar liūdėti dėl to tenka? As-meninė ambicija, išdidumas, beveik patenkinti. Kodėl ne, kai matai ir jauti, kad gau-siems to dienraščio skaity-tojams esi pristatomas ir plačiai cituojamas. Vadina-si, tavo žodžiai ir mintys yra sekamos, iškeliamos, ko-mentuojamos. Atsiet, esi dėmesio vertas, blogai ar gerai, bet išskiriamas ir iš-keliamas. Tiesiog smagu dūšioje, kurią nejučiomis a-pima toks, tegu ir nuodėmin-gas, puikavimosi jausmas. Juk niekad ir sapnuoti nete-ko, kad išieviškoje spaudoje turėtumei tiek svorio ir įta-kos (gal net ir svarbos?), kurią taip šauniai teikia ir

Observers" (!?).

Jaunas paskaitininkas F. B. Ashkėnas savo paskaitoje pavaizdavo, kad Lietuvos žydai ir 1935-40 m. ekon-miška buvę spaudžiami, skriaudžiami? Esą, "Liet-ūkis", "Maistas" (kiaulių, karvių ir kt. gyvulių bei paukščių) maisto fabrikas, "Pienocentras" ir kt. darę žydams sunkumų prekyboje.

Juokas ima tuos, kurie nusi-mano ir nusimanė apie Lie-tuvos ūkinį gyvenimą. Žydai dėl to nenubiednėjo. Žydų rankose buvo: miško eks-porto prekyba, linų, lentpiū-vės, statybos medžiagų, vi-soks eksportas ir importas (90%), mažmenų visokia pre-kyba ir didžioji bei mažoji pramonė (80%). Be to, žydai pasidarė supirkinėtojai "Lietūkiui", "Sodybai", "Pie-nocentrai" ir kt.

F. B. Ashkėnas gali patik-rinti nacionalizacijos aktus, tuomet žinos, keno rankose buvo turtas Lietuvoje.

Lietuvos žydų sionistų or-ganizacija siūsdavo raportus į Sionistų Centrą Šveicari-jon hebrajų kalba. Žydų or-ganizacijų archyvai karo metu 1942 m. atsirado, vo-kiečių įsakymu, V. D. Muzie-jaus patalpose. Ten, iš Ber-lyno atvykę vokiečiai spe-cialistai knisosi po archyvus, mokėdami hebrajų kalbą. Ten dirbo ir vienas lietuvis D., kuris mokėjo vokiečių ir hebrajų kalbas.

Tuose sionistų raportuose buvo liejama daug pamazgų ant lietuvių valdžios, nors Lietuvoje jie labai gerai gy-veno. Pats D. tuos faktus man pasakojo ir stebėjosi jų melais.

Žydai savo tikrąjį veidą parodė prisidėdami fiziškai ir moraliai prie lietuvių tau-tos naikinimo Sovietams o-kupavus Lietuvą 1940. VI. 15. Tą mes visi matėme ir per-gyvenome. Neteko girdėti, kad koks žydas pagelbėtų, padėtų lietuviui, kuris buvo NKVD kankinamas...

Hitlerio - Stalino sukelta-me kare žuvo apie 1 mil. lie-tuvių. Laisvajame pasaulyje dar apie 1 mil. lietuvių gyve-na, išsibarstę po viso pasaulio (Nukelta į 6 psl.)

Now 9.25%
Every year for 7 years

Nauji Canada Savings Bonds

SAUGŪS, TUČTUOJAU IŠMOKAMI IR PELNINGI

Nauji Kanados Taupymo ląkstai yra saugūs ir užtikrintas investavimas. Išmokama pinigais bet kuriuo metu. Ir jie duoda aukštesnį pelną - 9.25% kasmet, per 7 metus.

Visi pirkėjai gaus naują normą, lygiai nors ir būtų atspausdinant formose ir ląkstuose pažymėtos senos normos. Naujas normų tarifas veikia nuo lapkričio 1 d. iki termino galo 1985 m.

REGULIARUS PALŪKANŲ LĄKSTAS

Jei norit reguliarių metinių pajamų iš investavimo, jums tiks Regular Interest Bond, kuriuo automatiškai išmokama palūkanas kasmet, lapkričio 1 d.

Kaip daugeliui, gal jums patiks tiesioginis indėlis. Tuo būdu, jūsų palūkanos bus tiesiog pervedamos į jūsų einamąją ar taupomąją sąskaitas.

Paprastai, to paprašyk kai pirksi naujus ląkstus. Taipgi, palūkanas gali gauti tiesiog čekiu per paštą.

JUNGTINIS PALŪKANŲ LĄKSTAS

Jei norite siekti, kad sutaupos augtų arba investavimą ateičiai ar senatvės fondui, tuomet pasirinkite jungtinių palūkanų ląkstus (Compound Interest Bond), kurie duos palūkanas nuo palūkanų po pirmųjų metų, kasmet padidintą procentinę normą 9.25%.

Čia yra vieno ląkšto \$100 vėrtės parodomas augimas:

Nov. 1	Value	Nov. 1	Value
1979	\$109.25	1983	\$155.63
1980	\$119.36	1984	\$170.03
1981	\$130.40	1985	\$185.76
1982	\$142.46		

PASIRINKIMAS YRA JŪSU
Jūs galite pirkti Regular Interest Bond pinigais, vienetus po \$300, \$500, \$1,000, \$5,000 ir \$10,000.

Šie Jungtiniai Palūkanų Ląkstai galimi pirkti grynais pinigais arba patogiu Monthly Savings Plan, pradedant ląkštų vienetu po \$100.

DVEJOPO PIRKIMO RIBA
Jūs galite pirkti įvairius Canada Savings Bonds sumoje leidžiamas net iki \$30,000. Be to, "S24" ir "SR" ląkštų savininkai gali vėl investuoti savo pajamas iš pasibaigusių ląkštų į naują ląkštų seriją.

PIRKITE JAU DABAR
Milionai kanadiečių šiais metais vėl pirsks Taupomuosius Kanados Ląkstus. Ir kaip gali skubiau nueik į savo banką pas investicijų agentą, pasitikėjimo kompaniją arba į kredito uniją ir pasinaudok padidinta palūkanų norma. Viską atlik dabar, tai išvengsi spūsties!

9.25%
Kasmet per 7 metus.

Didelis pasirinkimas

Jungtinės arba reguliarios palūkanos

KULTŪRINIS PUSLAPIS

IŠ:

GYVENIMO IR MIRTIES, LIKIMO IR LAIMĖS SAMPRATA LIETUVIŲ MITOLOGIJOJE

Ojos vyras miegojo. Ragana pajėmė peilį ir papiovė jos vyrą. Išjėmė plaučius ir kepenis, praeidama įmetė į mares. Ponia nežino, ką ji ten padarė.

Susibėgo visi keturi vėjai pas motiną savo pasiklau - sinėt naujynų. Žiūri, kad motinos sode suvytę visi obūliai.

- Dėl ko čia taip, motuš, yra?

- Bėkiant žiūrėti, musėt tas mūsų prietelis negyvas y - ta, kur mūsų sodą dabojo.

Rado jį paplautą. Pradėjo ieškoti po krantus, vandenį plaučių jo. Pamatė - vėžys labai didelis bevelkų į olą. Atjėmė plaučius ir kepenas. Šiaurinis vėjas panėrė į mares ir išnešė gyjančio vandenio ir gyvuonies. Sutepė, sumaz - gojo - stojos sveikas ir gyvas. Klausia:

- Kur ta pana dingo?

- Nežinau, aš buvau užmigęs.

- Tu buvai paplautos.

Mūsų segmentas susideda, kaip minėjome, iš dviejų epi - zodų, aprašančių herojaus mirtį ir jo prisikėlimą.

Mirties procesą reikia padalinti į tris atskiras fazes: 1) Papiovimą 2) Plaučių ir kepenų įmetimą į vandenį 3) Jų nugabenimą į vėžio olą.

Mirtis tai nėra paprastas perėjimas iš vieno stovio į kitą, ji yra komplikauta, per autonmiškus etapus pereinan - ti, procedūra. Ją galima atvaizduoti kaip dviejų logiškų o - plaučių

Plaučiai ir kepenys laikomi, lietuvių antropologinėje galvosenoje, kaip patys svarbiausi kūno organai, kuriuose koncentruojasi žmogaus sveikata, jo jėgos ir iš viso gyvy - bė. Nestebėtina, pav., kad vienoje pasakoje tėvas, užpykęs ant savo jauniausiojo sūnaus už jo apgavimą, liepia jį į "girią išvežti ir suka poti ir į žemę įkasti, o ženkl - lą parnešti plaučius ir kepenas".

Šiuo atveju plaučiai ir kepenys yra įrodymas, kas sū - nus jau nebegyvas. Tačiau tai tinka tik žmonėms, o ne aukštesnės rūšies būtybėms raganoms: vieną tokią raganą esą pavykę sudeginti, naudojant vasarojaus šiaudus, "tik likę nesudegę jos plaučiai ir pilvas (greičiausiai - kepenys)".

Dar įstabesnis atsitikimas aprašomas sakmėje apie merginą, kuri mokėjusi "sugauti tris vėles, keliu beinan - čias". Herojui pavykus surasti merginą iš nuovargio už - migus, jos motina - ragana, "prarėžus jo pilvą, plaučius iš - plėšė. Toji duktė bėga į vidų, skubina. Žiūri ir matė mo - tiną, plaučius per aslą rankoj nešant. Ji iš motinos išplėšė, įdėjo atgal ir susiuvo. Ir vėl jis miegojo, kaip miegojęs (tas pat pasikartoja t r i s s y k i u s). Ragana nori ka - nechnai įmesti tuos plaučius į tą katiliuką, kur virė vanduo". Mergaitė, gelbėdama herojų nuo mirties, tuo būdu įrodė, kad jina "moka sugauti tris vėles, keliu beinančias (o tas vėles - kad plaučius, dūšią sudėjo atgal)".

Šis itin įdomus tekstas identifikuoja plaučius su "dū - šia, atskleidamas prieškrėščionišką kūno ir sielos dich - otomijos dar nepažįstančią, "kūniškos dvasios" sampratą.

ANTANAS TOLIS

MIRTIES KOLONA

(tėsinys)

Minsko kalėjime buvo subombarduota. kalėjimo raštinė su visais kalinių sąrašais ir kartoteko - mis, todėl čekistai nežino, kokius kalinius jie turi. Kiek - vienas stengėmės kokių nors būdu patekti į tą išsigelbėji - mu nuo mirties dvelkiantį kiemą.

Daugelis kalinių, pašaukti čekisto, taip išsigąsdavo, kad drebėdami mūktojo, negalėdami nė žodžio ištarti. Štai, prie čekisto pribėgo mūsų tautietis studentas V. Ir į jo klausimus drebėdamas atsakinėjo vokiškai. Jis buvo tuč tuojau grūstė nugarą prie baltosios tvoros, stipriu čekisto kojos spyrtu į užpakalį palydėtas.

Sparčiai per tą filtrą kalinius košiant, retėjo kiemą ap - gulusi minia. Nenorėdami likti paskutiniams, ėmėme tr - mes artėti prie arčiausia stovinėčio čekisto. Visų pirma, paklio ūkininkas G. Nemokėdamas nė žodžio rustškai, jis nutarė valdinti nebyli. Pristartinęs prie čekisto, keltoje pozoje sustojo prieš jį ir į jo klausimą tikrai nebyliškai ėmė mosikuoti rankomis, lyg atskindamas, kad nteko ne - suprantu ir negirdi. Čekistas pakeltu tonu pakartojo kla - sistmą, bet jis tr dabar taip pat mosikavo rankomis. Tada čekistas, blaurlai nusikeikęs, griebė ūkininką G. už peties ir smarkiai pastūmė, kita ranka rodydamas baltosios tvor - os link.

Iš lietuvių tarpo iki šiol tik keliems pasisekė patekti prie kriminalinių nusikaltėlių. Jų tarpe buvo tr pensinin - kas L., kuris dabar atrodė lyg dygubai sultinės šimtame - tis senelis. Puikiai mokėdamas rusų kalbą, į čekisto šab - lonišką klausimą atsakė patekęs kalėjiman už vištos pavo - gimą nuo kaltinimo, o apie straitinius nleko nesuprantas ir nežinas, kuris jam buvo pritaikintas.

Pagaltau pakilau nuo žemės tr aš. Pribėgęs prie čekisto, tuojau buvau užklaustas apie tą prakeiktą straitps - nį. Atsakiau, kad straitpsnio nežinau, o sulmtas esu tik prieš tris savaites.

- Už ką? - pertraukdamas, skubiai paklausė čekistas.

- Už suklautojimą, - atsakiau.

Skubiai permetęs mane tritrančiu žvilgsniu, čekistas, parodęs kriminalinių kalinių link, trumpai ištare:

- Bėk!

Jis aiškiai apibūdina ir vėlės sąvoką: vėlė - tai iš kūno pa - sitraukusi "dūša", "keliu beinanti" į mirtį, lygiai taip pat, kaip plaučiai, raganos per aslą nešami, "keliauja" į verdantį vandenį, kuriame jiems lemta suvirti, išnykti. Vė - lė gali reikšti "dūšios", "kvapo", "dvasės", "garo" pa - vidali, bet jos gyvybinis principas glūdi plaučiuose, ir jos gyvenimas turi baigtis, kaip ir mūsų tekste, vandenyje.

Pažymėtina dar ir tai, kad šis gyvybės principas, kurį ką tik identifikavome kaip vėlę arba "dūšią", gali pasi - reikšti ir kita, dalies figūra. Kaip žinoma, be dalis žmogus gali gyventi ir iš savo žmonos dalies, ar net ir iš jam padovanoto avinuko ar šuns dalies. Dar daugiau: dalis gali būti perduodama, perelti iš vienos būtybės į kitą. Štai aprašymas proceso, kuriuo papiautos karvės da - lis pereina į žmones: "Insidėjo į puodą (karvės) plaučius, kepenis ir šlaip mėsos - verda, jau biskį pavirė; tuojaus nusipjovus davė moteriškė vaikam, pačiam ir pati praga - vo: žiūri... kad jau turi vaikai, pati ir pats da - lis". Visai nekeliant klausimo, ar dalis gali būti iden - tifikuojama su vėle - dvasia - tai pareikalaus atskiros studijos - reikia pabrėžti, kad ir šio laimės - dalies principo buveinė gali būti plaučiai ir kepenys.

Kepenys

Matome, kad kepenys arba jeknos yra neatskiria - mos nuo plaučių, žmogaus ar gyvulio esminį gyvybinį prin - cipą aprašant. Kepenys, kaip ir šio žodžio etimologija rodo - tai gyvybinis šilimos centras: "Gera! apkaista ke - penos, su spragilais bekuliant", bet drauge ir žmogaus tem - peramento pasireiškimo vieta. "Jau man jakna kaista (aš jau pykstu), o dar jis vis erzina; ten randasi ir žmo - giškų pajėgų, jo pastangų šaknys: jaknintis reiškia "stengtis, dirbti per jėgą, pertempti jėgas"; ten glūdi ir jo sveikata: jam "iš jaknų blakės byra", sakoma apie silp - ną, sergantį žmogų. Kepena tad virsta ir moralinių y - patybių buveine, tapdama sąžinės sinonimu: "Mano kri - vida eis tau ant kepenos t. y. ant sumnenės".

Dar per anksti būtų bandyti nustatyti funkcijų skirtu - mą tarp plaučių ir kepenų, ieškant kepenų specifinių atri - butų. Užteks tik priminti, kad graikų mitologijos duomenys, pavyzdžiui, čia nesiskiria nuo lietuviškųjų: graikų dievai yra nemirtingi, lygiai kaip nemirtingos yra ir jų kepenys; erelis, pavyzdžiui, maitinasi prikaltosjo Prometėjaus kepe - nimis, bet kadangi jos nemirtingos, tai ir erelis jomis maitinasi amžinai.

Šitoks mirties, iš kurios negrižtama, pasaulis yra griežtai atskirtas nuo gyvųjų, ne tik nuo žmonių, kurie, su - žinoję jo paslaptis, turi mirti, bet ir nuo dievų: Vėjo sūnūs, norėdami tirti jūros gelmių paslaptis ir bandydami tuo tikslu išpūsti vandenį iš marių, žūsta jų bangose. Tarp šių mirties pasaulio ir gyvųjų pasaulio yra tarpinė zona - apgyvendinta būtybių, kurios nėra nei tikri "gyvieji", nei "mirusieji": tai vėlių, raganų (kurių plaučiai ir kepenys ne - bijo ugnies), valdėlių ir vėlių pasaulis.

Tai pirmieji bruožai, kuriais galima pradėti apibūdin - ti lietuviškąją "pomirtinio gyvenimo" koncepciją. (iš Metmenys 34 nr., 1977 m.) A. J. Greimas

Jau buvau bebėgas, bet statga buvau grąžintas kito, "tardymą" iš toliau stebėjusio, vyresnio čekisto. Daužy - damas mane kumštėmis tr grūdėdamas prie baltosios tvor - os, jis rėkdamas atskino, kad, girdi, aš esąs iš Kauno - jis puikiai atsimenąs mane, kai aš buvau atvežtas į Mins - ką.

- Draugė tardytojau, būk akylesnis - čia yra dar daug - tų prakeiktų lietuviškų šunų ir buržujaipalaidų; žiūrėk, kad jte visi būtų čia! - rodydamas į baltą tvorą, karščitavosi vyresnysis čekistas.

Atsidūrtau prie baltosios tvoros tarp masės čia jau sėdintų kalinių. Pamačiau, kad beveik visi lietuviai pate - ko čia. Prie vieno tautiečių būrelio prisėdau tr aš. Susė - dustų kalinių veidai lyg nebe iš šio pasaulio. Aktų žvilgs - niai sustingę, o kūnai, rodos, lavonu ėmė dvokti. Visi ty - li. Niekas nebėkalba apie pažadėtus pletus. Nebestmato nė sultinto link šilaužtančių ištroškusiųjų. Visi tik žiūri sustingusiais žvilgsniais kažkur prteš save. Žvilgtėrėjau į krauju nusileidžiančios aulės nudažytą padangę, po ku - rla paliko tėvynė ir viskas. Karti ašara, užklūdama su - lysusto veldo į dubtumo, nukrito į išdžiuvusį kalėjimo ktemo smėlį.

Kalinių surūšitavimas baigtas. Vėl sužė daugelio sunkvežimčių motorai, tr pirmasis sunkvežimis sustojo prie kalėjimo vartų.

- Ar jau baigta? - rūktelėjo čekistų virštininkas, kretp - damas į mus klausinėjusius čekistus.

- Taip, jau! - pastigirdo keltolikos čekistų atsakymas.

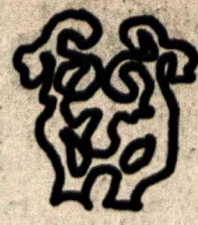
Dingo paskutiniai Červenės trobestai. Keltas, kurtuo mes vežam, raltosi visokiais vingiais, kol pagaliau nuk - rypsta pletų pusėn. Statga sustojo mūsų sunkvežimis, o po jo tr kiti, užpakaly važtave.

- Na, gyvai, gyvai, lipiti lauk! - rėkė visose pusėse čekistai, buožėmis paragindami.

Vargats negalats išlipome ant kello. Ištuštėjo tr kiti sunkvežimčiai, Apstžvalgtau aplink. Užpakaly dar matosi Červenės kontūrai, o priešaky už keltų šimtų metrų miš - kas, kurto vieną kampą kerta mūsų keltas. Aplinkui kurti tyla, kurtą drumsčia kalinių judėjimas tr čekistų keiksmai.

- Kolona pirmyn! Nestžvalgyti! Kas atstusks, tuojau mirs!

Po tos komandos visa beformė kalinių masė pajudėjo. miško link. Trumpai žvilgtėrėjęs į šaltą, viską puiktau - stat supratau... Kolonos šonuose nebestmatė varovų. Jie

Jonas Aistis

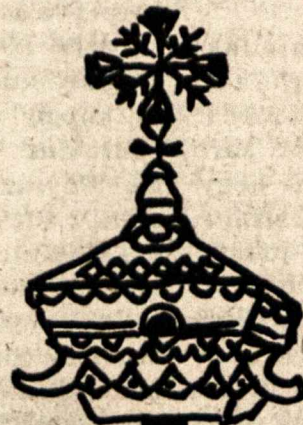
VĖLINIŲ GODOŠ

NUO PAŠJURPUSIŲ PLATANŲ MIGLOS LAŠA
PER AŠTRIAI KARPYTINIUS LAPUS -
GEDULOTOS NAŠLĖS IR NAŠLAITĖS NEŠA
CHRIZANTEMŲ PUOKŠTES Į KAPUS...

NE ŠALNA PAKANDO, NE RUDUO NUSKYNĖ,
NE ŽOLYNAS NUVYTO TRAPUS,
O ŽMOGAUS ČIA BAIGĖSI GRUMTYNĖS,
SIAUČIA DŽIAUGSMAS GILTINĖS KRAUPUS...

KIEK KAPŲ NŪNAI, KUR NIEKS ŽOLYNO JOKIO
NEATNEŠ IR NIEKS NEAPLANKYS,
KIEK NAUJU BROLIŲ IŠGUITŲ ATOKIAI

Į TĖVYNĖS PUSĖ KREIPS AKIS
IR GEDĖS, KĄP ŽEMĖS NUŠLUOTŲJŲ SODŽIŲ
ATSIVĖRĖ ŽAIZDOS, KLYKIANČIOS BE ŽODŽIŲ!

Jonas Aistis

VĖLINĖS

JOS BUVO RŪŠKANOS. SENTIMENTALIOS
TOS MANO VĖLINĖS KAUNE -
SU APŠVIESTAIS, NUGELTUSIAIS BERŽELIAIS,
SU LAPAIS ČEŽANČIAIS, SU PLAUKIANČIA MINIA...

RAMIAI LIEPSNOJO ŽVAKĖS IR INDELIAI,
O PAKASYNŲ MARŠAS VARIO KRŪTINE
DEJUODAMAS GRAUDINO MEDŽIŲ VIRŠŪNES
IR AŠARINO MIGLA NUO ŠAKELIŲ...

BE JOKIO TIKSLO EIDAMAS PER SPŪSTĮ
NEBUVO NIEKO TEN LANKYT NEI LIŪSTI -
PRISIMINIAU MERGAITĖ MIRUSIĄ KADAIS...

PLAUKAIS, LYG TIE GELSVI BERŽELIŲ LAPAI, -
GRAŽIAI GĖLĖM PAPUOŠTĄ SMĖLIO KAPĄ
SU ŠIRDĮ VERIANČIAIS RAUDOJIMŲ ADAIS...

visi liko užpakaly su parengtais šauti ginklais. Nesamo - ntingai stengtausi išbrauti į kalinių mirtos vidurį. Kall - niai slinko pirmyn, lyg neprotaujančių gyvulių banda, jau į visat artt esantį mišką.

Ūmat iš abiejose kello pusėse esančių krūmokšnių pasigirdo pragartiškas kulkosvaizdžių tratėjimas. Tirštās kulkų lietūs, smigdamas į kalinių kūnus, vertė juos į krau - ju paplūdustų lavonų krūvas. Neapsakomai batsūs, mirtti - no staubo apimti, kalinių balsai, rodos, norėjo nustelbti beveik be perstojo iš krūmų sklindantį kulkosvaizdžių tra - tėjimą. Vient kalnatai puolė vėdats į žemę, beprotiškai verkdamu, bučiavo kello dulkes, paskutinį kartą atsivet - kindami su žeme, kiti puolė ant keltų tr, užtlesę dangų rankas, beprotiškai šaukė Viešpatį pasigallėjimo.

- Viešpatie Aukščiausias, pasigallėk mūsų gyvybių!
Leisk dar bent truputį pagyventi! Pristektame, kad esa - me nekalti! O, Dieve! Dieve!

Tie isteriški balsai statga virto į batus gargaltavimą, o kalinių kūnai, susmukę kello dulkėse, apspūdavo trykš - tančiu krauju. Kraujo srovė tuojau pavertė kello dulkes kruvina pelke.

Kai kurie kaliniai leidosi tiesiog į kulkosvaizdžių li - dus ir metėsi per griovį su baisiu klausimu "Už ką?!" Už ką?!", - bet statga išsitiedavo su paskutiniu klausimu lūpose kulkų suplėšyti kūnai.

Vos tik išgirdęs pirmuosius mirtį skelbiančius šūvius, kritau ant žemės ir nuriedėjau į griovį, kurio dugne buvo pažaliavęs tirštās dumblas, o pakraštyje augo apdulkėjusi žolė. Lyg kieno mestas, trenkiausi į tirštą dumblo masę, gilokai į ją įsmegdamas. Gulėdamas pusiau aukštiejininkas, pusiau ant šono, stengiausi atrodyti negyvas.

Šalia manęs ant griovio krašto, lyg dalgio kertami, ė - mē kristi kulkų suplėšyti kaliniai. Krisdami vienas ant kito, siaubingai gargaliavo ir tapydamiesi mirė. Jau ne proto, o vien tik instinkto užvaldyti, kaliniai lipo vienas ant kito, slėpėsi vienas už kito, norėdami išvengti neišvengia - mos mirties.

Guliu visai neįsąsamas, kad esu gyvas, ir išsiplėtusiomis nuo siaubo akimis matau visą kelyje vykstantį pragarą.

Nepaliaujantis pragariškas kulkosvaizdžių tratėjimas pa - mažu perėjo į lėtesnį, su didesnėmis pertraukomis, tratė - jimą, o netrukus ir visai nurimo. Tik vis dar girdėjosi tankūs karabinių šūviai, malšąsi su čekistų keiksmiais ir kur ne kur girdimais balsiais miršančių stenėjimais. Pa - galiau nutilo ir jie.

(bus daugiau)

NEPRIKLAUSOMA LIETUVĄ

Gal tai buvo mažoji Lietuvos Diena?

L. Eimantas

Po šios vasaros pradžioje Pasaulio Lietuvių Dienų Toronte puikiai pasisekimo atrodė, kad šį rudenį ruošti tradicinę metinę Kanados Lietuvių Dieną jau nebuvo gyvo reikalo. Tačiau š. m. spalio mėn. 7 d. į Londoną iš Toronto, Hamiltono, Delhi, Rodney ir kitų artimesnių apylinkių suplaukė tokia gausybė tautiečių, jog mūsų kultūrinis rengimas, dabar madingai vadinamas SPAUDOS BALIUS, praėjo su geru pasisekimu.

Jau kelinti metai Londono apylinkėje šios rūšies rengimo vyriausiasis iniciatorius ir vykdytojas yra londoniškis E. Daniliūnas, labai veiklus visuomenininkas, buvęs ilgametis lietuvių bendruomenės Londono Akės Valdybos p-kas, ar narys bei kitų lietuviškų organizacijų darbuotojas.

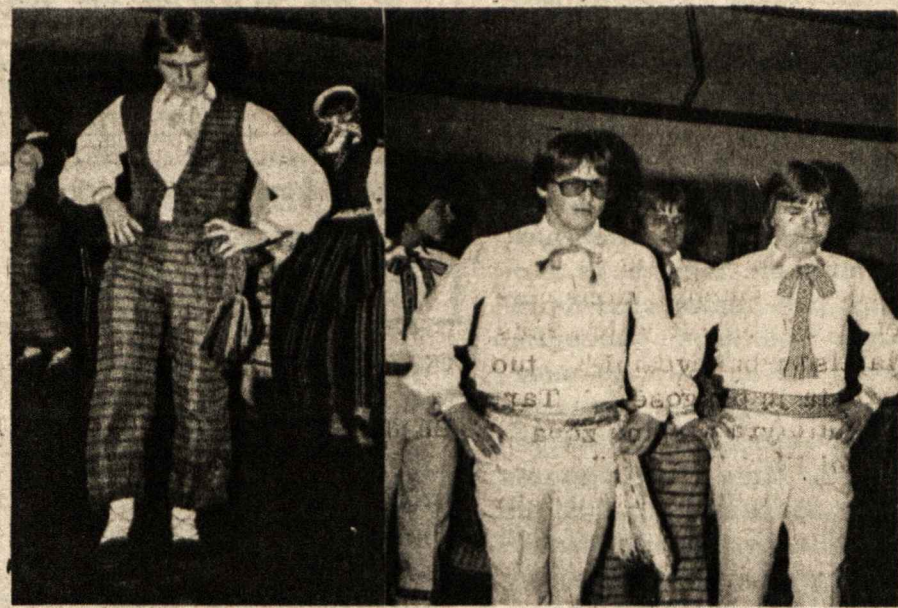
Spaudos Balijuje (lietuviškai — iškilmingame vakare ar pokylyje) dalyvavo šalia aukščiau minėtų apylinkių tautiečių ir jų Apylinkių Valdybų P-kai ar jų atstovai. Tai gal nebus pernelyg perdau pasakyta, kad tai lyg buvo suvažiavimas, o gal šį rengimą galima būtų pavadinti ir Mažąja Lietuvos Diena. Rengimo tikslas — lietuvių parėmimas. Konkrečiau sakant — mūsų išeivijos patriotinės paūdos parėmimas. Esamomis sąlygomis mūsų spaudos parėmimas be abejonės reikalingas, net būtinas.

Parėmimas vyko Connally pastate "Plumbers" erdvioje salėje, Londone 523 First St. Meninė dią šį kartą atliko torontiškis jaunimas: taut. šokių sambūris "Atžalynas" ir patrauklioji mergaičių — dainininkių tri-

julė "Vasaros Garsai".

"Atžalynui", kaip žinome, vadovauja iškilioji Silvija Martinkutė — Leparskienė, buvusi Kanados Lietuvių B-nės Krašto V-bos švietimo Komisijos P-kė. Ji gerų tautininkių ir sambūrio taut. vė komiteto remiama yra sutelkusi gražų, šimtą pasiekusį jaunimo būrį lietuviškam liaudies — tautiniam šokiui ir dainai. Prieš viešuosius pasirodymus, "Atžalynas" valandomis repetuoja porą kartų į savaitę ir jaunimas ten laiko negaišina, bet dirba ir todėl sudaro kultūringą, susiklaususį bei brandų liaudies meno atlikėjų vienetą.

Malonu buvo stebėti jų pasirodymus. Tai ne atskirų šokių ar vikrybių demonstravimas, o darni, kelių šokių, dainų palydint, pynė, pilna gražių derinių, vaidybos, ritmingų judesių. Tai jaunystės žydras sutartinė. Todėl sambūryje jaunimas noriai dalyvauja. Atžalynas yra aplankęs jau daugelį Kanados ir Amerikos lietuvių kolonijų. Visur juos lydėjo pasisekimas. Karštai

"Atžalyno" tautinių šokių grupės dalis. Nuotr. S. Varankos.

jiems plojo ir šio rengimo dalyviai.

Programą gražiai pavai-rino ir jaunųjų dainininkių Vidos ir Aldos Dovidaitėčių ir Aldonos Biskytės trijulė "Vasaros Garsai". Manėčiau, kad trijulė tikėtų ir "Žydinčio Pavasario" vardas. Jos darniai padainavo kelias dainėles. Gražiai į dainavimą jungėsi ir puikiai akordeonu pritarė Aldona Biskytė. Ši trijulė, sakoma, Toronte įsikūrė prieš porą metų, bet jau spėjo dainomis palinksminti kia kužias Kanados ir Amerikos lietuvių apylinkes. Dainininkės turi balsinę medžiagą ir muzikinį pasiruošimą. Girdėjau, kad šiai trijulėi pamiklinti savo pirštus žada pridėti ir solistas V. Verikaitis. Linkime joms sėkmės.

Taigi, susirinkusieji praleido tikrai smagiai vakarą. Nuotaišas kėlė ir orkestras, de ja, tik nesavųjų, samdytas.

Vienas kitas dalyvis lyg ir nusiskundė, kad įžangos bilietai buvę perbrangūs (15 dol. porai), tačiau vienas nuolatinis lietuviškų rengimų lankytojas rimtai mane bandė įtikinėti, kad tokiam (Nukelta į 7 psl.)

AKYS

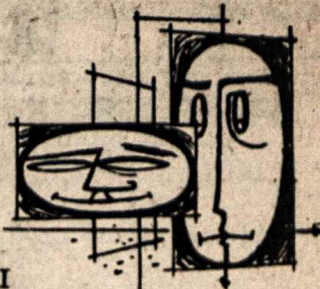
Angliškai: Eyes of Laura Mars. Vaidina Faye Dunaway, Tommy Lee Jones, Brad Dourif. Producers Jon Peters, pagamino Columbia Pictures.

Gražuolių fotografai (Faye Dunaway) akyse pradeda rodyti baisiai nužudomų moterų vaizdai. Jas kažkoks žmogus yla nuduria į akis. Po visokių pergvenimų paaiški, kad tuo siaubingu žudiku yra plicijos leitenantas (Tommy Lee Jones).

Filmas baisus, duodantis tik piktų idėjų. Nestebėtina, kad tokių žiaurumų prisizūrėję patrakę jaunuoliai, ar šlaip manijakai pradeda baisyti nekaltų žmonių žudymus.

Rankraštį parašė John Carpenter. Koktu net pagalvoti.

KREVI VEIDRODŽIAI

DARGIO DVASIA NESTIPRI

(Ar yra malda dar juokingesnė, negu kun. V. Zakarausko Invokacijos pabaiga? — iš "Naujų vedamojo nr. 236).

... "Mes meldžiame Tave Viešpatie, sustiprink dr. Vytauto Dargio dvasią, kad jis galėtų kartoti kartu su Apaštalu pasakyti: "Kovojau gerai... Teisusis Teisėjas suteiks man teisingo atlyginimo vainiką. Palaimink ir visus tuos, kurie kovoją išklė tie - sos kardą... Palaimink čia mus visus, kurie val-gysime Viešpatie Tavo dovanas... Per Kristų mūsų Viešpatį. Amen".

Pasirodė Ruduo Visur... la.

Priešatostoginė nuotaika.

Nepaprastai graži ir šilta buvo šiemetinė vasara Toronte apylinkėje. Tokio pastovaus ir saulėto oro torontiškiai neprisimena. Džiaugėsi juo ir vasarotojai ir vasarviečių savininkai. Tik ūkininkai ir daržininkai būs-tavo, kad jų pasėliai neišdegtų. Bvuo didelė sausra ir beveik jokio lietaus. Tačiau po vidurvasario lietutis pradėjo mus dažniau lankyti, atsiduso žemdirbiai, atsigavo pasėliai.

Mano darbovietėje kasmet rugiapūtė nuo pat vasaros pradžios. Pas mus sugrūdami ne tik savi, bet ir kitų žmonių darbai. Iš dirbančiųjų laukiama viršvalandžių netik darbo dienomis, bet ir poilsio, t. y. šeštadieniais ir sekmadieniais. Maždaug tuo pačiu laiku pas mus gaminami 3-jų didelių automobilių gamintojų spalvoti katalogai. Pasidaro nepaprasta darbų spūstis, sunku suprasti ką reikali pradėti ir ką užbaigti.

stadijono pareigūnai tvarko judėjimą. Milžiniško ploto išasfaltuota automobiliams statyti aikštė. Prie vartų uniformotos merginos surenka dviejų dolerių mokestį. Plaštaka pilna banknotų. Kaip jos atsiskaito? Juk jos jokio pav-kvitavimo neduoda. Gal nepastebimos elektroninės mašinos suskaičiuoja atvykusiuosius?

Prieš akis stovi milžiniškas elipso formos gelžbetoninis pastatas. Pastato struktūra primena Nerono laikais statytą kolizijų Romoje. Erdvios ir patogios su atlaša kėdės. Kojos nenuvargsta. Galima gana laisvai judėti ir keisti kojų padėtį. Žmonės gana laisvai juda tarp kėdžių. Erdvus ir patogus koridorius aplink visą stadioną užtikrina laisvą priėjimą prie sėdimų vietų. Koridoriaus šonuose karštų dešrelių, alaus ir vaisvandenių parduotuvės. Čia pat įrengta daug tualetinių kambarių vyrams ir moterims. Neteiko prie jų pastebėti susigrūdimo ar eilių. Pa ilguose elipso šonuose įrengtos ištaigingos vėsinamos salės su dideliais stiklo langais į žaidimo aikštę. Čia žiūrovai patarnautojų aprūpinami valgiu ir alkoholiniais gėrimais. Virš jų dar daug eilių sėdimų vietų.

Pati žaidimo aikštė ir kai kurios stadijono pastato dalys neturi stogo. Vasaros metu toje vietovėje naktys yra karštos ir tvankios. Esant dideliui žiūrovų skaičiui, žemesnėse vietose jaučiamas tvankumas.

Stadijono talpa — 77000 sėdimų vietų, keli tūkstančiai stovimų. Bilietų kaina nuo 4-10 dolerių. Rungtynės gausiai lankomos. Uniformotos merginos (cheerleaders) pavairina žaidynes. Abiejuose stadijono galuose įrengti dideli televizijos ekranai. Juose vaizdu ir garsu pakartojamos įdomesnės žaidimo detalės, o garsiakalbiais raginami žiūrovai paploti ir pagirti savo komandą.

Beveik visų Š. Amerikos futbolo komandų žaidėjai yra profesionalai, susamdyti iš Pietų Amerikos, Anglijos ir Europos valstybių. Ypatin-gas dėmesys kreipiamas į prieauglį, stengiamasi išauginti amerikiečių žaidėjus. "Cosmos" atsarginiu vartininku yra jaunas kanadietis

Jack Brand, o trenerio padėjėju 32 metų New Yorko lietuvis Klevečka.

"Cosmos" tą vakarą rungtynes laimėjo 5:0. Sekmadienį baigminėse rungtynėse nugalėjo Tampa Bay "Rowdies" 3:1. Tuo būdu antrus metus iš eilės tapo Š. Amerikos futbolo meistru.

Moterys sudaro apie 40-50% žiūrovų. Ir vyrai ir moterys labai įdomiai seka rungtynes ir karštai į jas reaguoja. Staigiais pašokimais ir galingais šūkiams lydi kiekvieną savo komandos sekme. Protestais ir baubimu reaguoja prieš kiekvieną baudą suteiktą savo komandai.

RADIO PRIIMTUVO PIRKIMAS

Savo bendradarbiui, prieš išvykdamas atostogų, buvau pažadėjęs nupirkti ir atvežti iš JAV jo pasirinktą priimtuvą. Kitą dieną vykau į Park Ridge N. J. to priimtuvo parsižvežti. Nuo brolio namų iki tos vietovės buvo apie 60 mylių kelio.

Vietovę suradau gana lengvai. Ramus, vešliame žalumyne paskendęs miestelis. Radio įstaiga antrame aukšte. Čia nieko negaminama, tik prekiaujama aukštos kokybės radio priimtuvais ir sistuvais. Tarnautoja, su kuria mano bendradarbis telefonu kalbėjęs yra 40-45 metų amžiaus, liekna, aukšto ūgio moteris. Ji yra tos įstaigos sekretorė-išdininke. Jos vyras — tos įstaigos direktorius. Iš girdimų telefoninių pašikalbėjimų susidariau išpučjęs esant ji geru radio technikos ir kosntrukcijos žinovu. Man teko paklausti kol aparatas laboratorijoje buvo patikrintas ir išmėgintas. Su išdininke turėjome malonų pokalbį. Pasakojo ji man apie savo dvi dukras ir kelioną į Toronto ir Montrealį prieš septynerius metus. Patikęs jai Meno Muziejus Toronte, patikęs jai ir Montrealis. Papasakojau jai, kad Meno Muziejus Toronte iš pagrindų perstatytas. Taip pat užbaigta Ontario Meno Kolegijos statyba. Patariau jai aplankyti ir Kvebeko miestą. Pamatysiantį skirtingą miesto architektūrą ir pasidžiaugianti gražia to miesto padėtimi ir aplinka. (Bus daugiau).

FILMŲ PASAULYJE

★★★★★★★
Algirdas Gustaitis

KAPRIKORNAS
PIRMAS

Angliškai: Capricorn One. Warner Bros. filmas.

Velksmas vyksta ateityje. Amerikiečių raketa į Marsą, kurios sekundes prieš išskrendant, astronautai iššaukiami iš prisirištų guolių raketose. Greitai, greitai! Jie malūnsparniu ir lėktuvu nuvežami visai kitur. Raketa išskrenda be jų.

Kažkas vyriausybės aukštumoje padarė sąmokslą. Viskas taip surežisuota, kad Huston astronautų stotis su jais kalbasi ir pasauliui duoda televizijos naujienas, pasikalbėjimus au pačiais astronautais (James Brolin, Sam Waterston ir O. J. Simpson). Net žmonos su jais kalbasi, kai iš tiesų tie yra kaliniai kažkur Amerikos dykumoje.

Apgaulę bandantieji išaiškinti dingstą iš pasaulio. Bet žurnalistas (Elliott Gould), talkinamas vieno astronauto žmonos (Brenda Vaccaro) išaiškina ir išgelbsti vieną gyvą išlikusį astronautą (James Brolin) ir su juo atvyksta į jo ir dar dviejų astronautų laidotuves, dalyvaujant pačiam JAV-ų prezidentui.

Filmas pilnas netikėtumų. Bet aiškiai nukreiptas prieš Amerikos vyriausybę, ją įvelkant į melagystės rūbus. Nėra ko stebėtis, kad daugelis asmenų veikia prieš JAV, nes kas nenori kovoti prieš blogį? O pagrindinis blogis yra tokios rūšies žinių sklaidimai.

Pagamino Lazarus-Hyams. Parašė ir direktoriavo Peter Hyams.

PILKOSIOS PANTEROS
KERŠTAS

Angliškai: Revenge of the Pink Panther.

Tai jau ketvirtas serijinis panašia antrašte filmas. Pagamino United Artists. Producers ir direktorius Blake Edwards.

Pagrindinis veikėjas "netikėtinas" seklys Clouseau, kurį vaidina Peter Sellers. Jis įsivelia į visokias painiavas ir pakliūva į neįtikėtiniausias pinkles bei nuotykingiausias išdaigas, vos vos nepasibaigiančias tragiskai. Dėl nepaprastos laimės ir neįtikėtinio naivumo vis išsinarplioja ir pasirodo vėl besišypsantis.

Puikios filminės antraštės, pieštos Depatie - Freleing, pilnos lakios fantazijos. Ir patys filmai yra protingai parašyti (Blake Edwards) bei įgyvendinti. Tai vieni iš nedaugelio filmų, kurie apjungia satyrą, humorą, kriminalą, moralę, pramogą. Gal būti skaitomi filmais pilna to žodžio prasme.

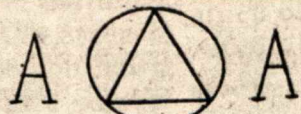
ATOSTOGŲ PRADŽIA

Dėl šių ir kitokių priežasčių šiemetinių atostogų į pradžią pasirinkau gana vėlyvą — rugpjūčio 20 dieną. Penktą dieną automobiliu išvykau į Otavą. Ten svečiavausi keltą dieną. O trečiadienį buvau jau pakeliui pas savo brolių Vladą gyv. New Jersey.

FUTBOLO RUNGTYNĖS

Pas brolių atvykau apie pusiau septynių vakare. Nebetikėjo jis kad atvažiuosiu. "Finame į futbolo rungtynes" — sušuko jis. "Šį vakarą New Yorko "Cosmos" žaidžia pusiau baigmines rungtynes su Portlando "Twisters". Tuč tuojau sutikau. "Bet tu, tur būt alkanas esi? Mes aikštėje nusipirksime dešrelių ir alaus". Jis su draugu turis įėjimo bilietus. Aš ne. Pakambino keliems pažistamiems, gal jie turį atliekamų. Bet jie neturėjo. Bilietų nusipirkau prie įėjimo iš vieno asmens.

Po pusvalandžio pasiekėme stadioną. Virtinės automobilių ir autobusų susigrūdo prie įvažiavimų. Policijos ir

JEIGU GERI IR GALI GERTI — TAVO REIKALAS;
BET JEIGU GERI IR MATAI, KAD GĖRIMAS IMA
NAIKINTI TAVE PATĮ, TAVO IR TAVO ARTIMŲJŲ
GYVENIMĄ IR NORI NUSTOTI GERTI —
ATEIK PAS MUS. MES GALIME
TAU PADĖTI.

LIETUVIŲ (ALCOHOLICS ANONYMOUS) A.A. GRUPĖ
(Lithuanian A.A. Group)

susirenka kiekvieną trečiadienį, NL redakcijos patalpose (7722 George Street, LaSalle, Que.) 8 val. vak. Susirinkime kalbama lietuviškai. Jie atviri visiems, ieškantiems pagalbos. Atėjęs pas mus — nebūsi vienas. Jei nori daugiau informacijų skambink:

Leonui G. 366-2548 (namų) arba 489-5391 (darbo tel.),
Juozui S. 631-6834, Henrikiui N. 277-7868.

Tony's Photo Studio

2680 FRONTENAC ST. — MONTREAL, P.Q.
PORTRETAI · VEDYBOS · KRIKŠTŲNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIANIS
TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11,30 iki 12 val. nakties.

PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 649-8824

PRENUMERATA \$10.00 metams ir \$6.00 pusei metų.

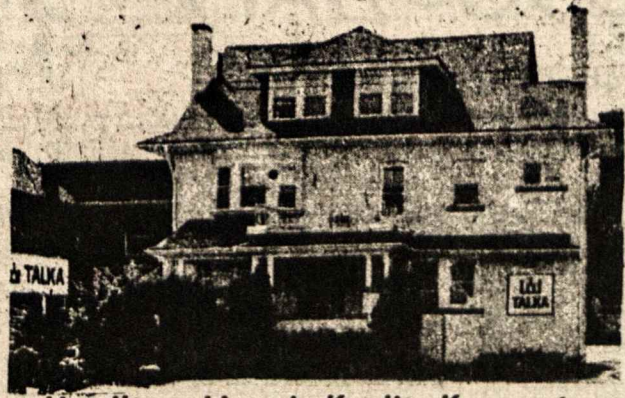
KELEIVIS

TEL. 268-3071

636 EAST BROADWAY • SOUTH BOSTON, MASS. 02127

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

"TALKA"

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta. Nemokama gyvybės ir asm. paskolų draudimas. Namokamas pilnas čekių patarnavimas.

Kapitalas — virš \$12,000,000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
sutaupus 8%
term. depozitus 1 m. 9%
term. depozitus 3 m. 9 1/2%
pensijų fondas 9 1/4%
IMAME UŽ:
asmenines paskolas 11%
nekl. turto pask. 10%

JAUNA PREKYBININKĖ

Jauna hamiltonietė Birutė Keršytė, Toronto mieste yra atidariusi aukso reikmenų prekybą. Parduotuvėje gausiami įvairūs papuošalai - rezežiniai, žiedai, apyrankės, laikrodžiai ir kiti auksiniai puošmenys. Parduotuvė randasi didžiojoje rūmose Bay gatvėje 390 nr., 16-to aukšto 1604 kambaryje. Parduotuvė vadinama Jewelry Factory Inc. Iš lauko pusės jokio parduotuvės užrašo nėra, tačiau užsikėlus liftu į pamintą aukštą, reikia ieškoti 1604 kambario, ar parduotuvės pavadinimo duryse.

Jauna prekybininkė yra baigusi gimnaziją Hamiltone, čia lankiusi ir šeštadieninę lietuvių mokyklą, dalyvavo keliose jaunimo organizacijose. Puikiai kalba lietuviškai. Drąsiai prekybininkė linkime gražios sėkmės.

Būtų gražu, kad lietuvių planuodami pirkti auksinius papuošalus, užeitų į kalbamą parduotuvę pasitikrinti ir ką nors ten radę tinkamo jų skoniui, nusipirktų ir tuo pačiu paremtų drąsios tautietės gražias pastangas.

Teko girdėti, kad čia galima nusipirkti tą patį pirkinį pigesne kaina, negu kitose parduotuvėse. Čia talkininkauja dar dvi mergaitės - hamiltonietės.

GINTARINIAI AIDAI

Tai nauja lietuviška Radio Valandėlė, transliuojama kiekvieną sekmadienį - 2 - 2.30 val. p.p. iš McMaster Radio stoties Hamilton, Ont. banga 93.3. Ši lietuviška valandėlė pradėjo veikti š. m. sausio mėn. pradžioje ir jos vadovu yra inžinerijos studentas Ed. Stungevičius, o jo padėjėja - Aušra Pleinytė. Visa programa esti labai puikiai paruošta ir yra grynai kultūrinio - tautinio pobūdžio, be jokių reklamų.

Tenka tik pasidžiaugti mūsų jaunos kartos žmonių iniciatyva ir pastangomis puoselėjant lietuvišką veiklą. Šiuo gražiu pavyzdžiu, pirmoje eilėje, turėtų pasekti Torontas, kur tiek daug gražaus ir kultūringo lietuviško jaunimo randasi.

H - tis.

DRĄSUOLIAI IR BAILIAI...

(Atkelta iš 3 psl.)

lio kampus. Sieji gins lietuvių tautos garbę, kovos už laisvę, nežiūrint, kokio dydžio bus priešinai.

Tiesa-visada laimi. Kas skelbia prieš kitą netiesa - visad pralaimi. Taigi, mes ginsimės ir N.Y. rabino patarimo: "Jūs tylėkite, o jie tegul puola, kol nutilis" - nepaklausysime.

Jei lietuvių veiksniai iki dabar neapgynė lietuvių nuo šmeižimų, tai atskiri asmenys apgins, surašys tiesos faktus, kas liečia lietuvių žydų santykius nuo 1940. VI. 15. Drąsuoliai lietuvių yra. Tai galima atlikti tik visiems gyviems įvykių liudininkams bendradarbiaujant.

Laisvės kovotojai, sukiliminės vyriausybės-pulk. K. Škirpos ir J. Brazaičio nariai, gen. P. Kubiliūno tarė rėjai ir kiti vok. okupacijos laikotarpio aukšti pareigūnai, savisaugos dalinių karininkai, buvę partizanų sukilėlių nariai, kurie dar gyvi ir gali rašyti, turi surašyti atsiminimus, iškeliant reikšmingesnius faktus lietuvių-vokečių ir žydų santykiuose. Kiekvienas kitas, broli-sesė, rašykite, ką prisiminate iš 1941. VI. 15-1944. X. 6 psl.

popietė savuose namuose

A. LUKOŠIUS

ANTROJI MEDALIO PUSĖ

Geram karo vadui būtina reikalingi ir gerai patyrę kareiviai. Be kareivių ir vadas yra nereikšmingas, net ir nereikalingas. Net ir didžiųjų sąjūdžių arba ir tautų vadai, kaip mes juos bevadintumėm, turi turėti pakankamai gerų padėjėjų, ištikimų ir visur juos lydinių, jiems pritariančių talkininkų, gerai nusimanančių savo srityse bei įvairiose užimamose pozicijose.

Panašiai yra ir su visomis kitomis mūsų organizuoto gyvenimo grupėmis.

Šiame rašinėlyje ir norisi pakalbėti apie tuos antrae-

lius, mums mažiau matomus ir girdimus, tačiau taipogi svarbius tyliusius talkininkus, visur ir visiems padedančius.

Kas ir kaip mums bevaudavutų - organizacijų, įvairių sambūrių arba ir krašto valdžios viršūnėse, be atatinamo pasekėjų skaičiaus, be juos visur remiančių, palai-kančių ir jiems talkinančių, visiškai nieko neįmanoma būtų daryti. Net ir labai gabus, gudrus, visų gerbiamas vadovaujantis asmuo, be kitų nuoširdžių paramos, kaip ta patarlė sako: "Aukščiau bambos niekados neiššoktu". Be talkos, jis būtų bejėgis, net gražiausi sumanymai neišgyvendinami.

Gražiai praėjus kokiam nors renginiui, paprasčiausiai vadovavusiems mes padėkojame, juos pagerbiame gražiu žodžiu, kartais gėlių puokšte, o neretai ir vieša padėka spaudoje. Visa tai gražu, kultūringa, netgi reikalinga. Bet dažniausiai tai būna tik viena medalio pusė, ir dargi ta menkesnioji.

Kitoje medalio pusėje - kitas vaizdas: ten mes ir matome visus tuos mums mažai žinomus, garbės neįieškančius talkininkus, be kurių nė vienas iš mūsų didesniųjų, gerai pasisekusių parengimų, deja, negali apsieiti.

Kas surinks loterijai laimėjimus, pasirūpins skelbimų reklamų, bilietų paruošimu, jų platinimu? Kas dirbs virtuvėje prie maisto, baro, prižiūrės bendrą parengimo tvarką? Kas koordinuos, praves programą, loteriją, paruos salę, papuoš stalus, sceną? Žinia, kad visiems šiems darbams taipgi reikia ne tik laiko, bet ir atitinkamai nusimanančių asmenų.

Visi šie suminėti parengiamieji darbai iš šalies žiūrint, kaip ir nematomi, neatrodo reikšmingi, daugelio nepastebimi. Tai visų jų "mažutėlių", tyliųjų talkininkų darbas.

Nelaimingą organizaciją grupę ar bendruomenę, kuriai jau trūksta ar neatsiranda šitokios paskirties talkininkų, be kurių savanoriško padėjimo ir pasiaukojimo, niekados nieko geresnio padaryti neįmanoma.

Gudrus, geras šeimininkas visuomet įvertina, myli ir pasitiki jam talkinančiais, jų neišnaudoja, nespaužia, prieš juos nesididžiuoja savo išmintimi. Šitaip elgdamasis, jis visuomet susilaukia pasigėrėtinų rezultatų, net sunkiausių ir didelių darbymečių metu. Tik sveiką, nuoširdų vadovaujančių asmenų planavimas, gražus visapusiškas bendravimas, visuomet duoda ir gražių, brandžių vaisių.

Aiškesniam viso to pavaizdavimui pavyzdžių ieškoti nė nereikia. Tik žvilgtelkime čia pat aplink mus, ir visą aiškiai matysime kasdieniniame pro mus prabėgančiame gyvenime.

Dažnai mes mėgstame sakyti: "Praėjo jau tie laikai, ir daugiau stebuklų nebėra".

Kiek ilgiau ties šiuo posakiu stattelėjus, o ypač daugiau išgilinus į tikrąją šio rašinėlio mintį - visgi, dar ir šiais laikais ir šiandieną, net iš visos krutinės būtų galima suaukti: taip, stebuklai dar ir šiandieną yra galimi ir neretai jie įvyksta čia pat, arti mūsų.

winnipeg

NAUJA PORA — VESTUVĖS

Jaunos Lietuvaitės Zitės - Birutės Drtaunevičūtės įvyko š. m. rugsėjo 23 dieną. Sustrunko apte 165 dalyvių i Assinbota Christian Centre bažnyčioje. Čia visiems laukiant, tėvas Drtaunevičius atvedė dukrą prie altoriaus, perdavė Terry Wilson, jaunatui. Maldas skaitė vietinis klebonas, o vestuvinių palatmtinų suteikė lietuvių parapijos klebonas kun. Justinas Bertašius ir pasakė išpūdinę pamokslą. Baigdamas pritrinė: "Mylėkite vienas kitą, būkite ištikimi savo šeimai ir savo gyvenamam kraštui". Pastebėtina, kad jaunosios Zitės - Birutės motina nelietuvė, bet jos abi aktyviai dalyvauja ir lietuvių parapijoje ir Bendruomenėje. Taip pat ir tėvas, Jonas Dragūnevičius, Bendruomenės aktyvus veikėjas.

Po visų katalikų apetų, jaunteji su skatlinga palyda nuvyko į gražų, gėlių pilną Assinbota parką, padaryti gražų nuotraukų. Likusioje publika tuoj vyko į Viscount Motor Hotel. Jame jau laukė, atvėrus, įvairių gėrimų baras ir šeimtinė su skania vakarėne. Netrukus atvyko ir to vakaro laimėtojai. Svečiai stovėjo eilėje, pasirašėdami į jaunųjų prisistatymų knygą. Kiekvienas sveiktino, spaudė rankas, išreikšdami savo nuoširdžius linkėjimus.

Kun. J. Bertašius sukalbėjus invokaciją, prasiėjo vėšes. Lietuvių tarpe kilo "gintčas" - kokia bus vakarėnė? Vien sakė, kalakutėna, kiti - (Nukelta i 7 psl.)

Ontario žemdirbystės ministeris Bill Newman (viduryje) tikrina spanguolių (Cranberry) derlių, kurio nuėmimas buvo spalio mėnesį. Iroquois Cranberry projektas pradėtas vykdyti 1970 metais ir jame dirbama apie 15 vietos asmenų. Šių metų derlius siekia 135,000 kilogramų uogų.

(Photos by Ontario Ministry of Agriculture and Food)

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

9 1/2% už 3 m. term. indėlius
9% už 1 m. term. indėlius
8 1/4% už pensijų ir namų planą
8 1/2% specialiai taup. ssk.
9% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:

9 3/4% už asm. paskolas
9 1/2% už mortgičius

AKTYVAI virš 21 milijono dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta sntaupydydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sskaitų patarnavimas — pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario ir 532-1149 M6P 1A6

Balio Maskeliūno

ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ

VISŲ RŪSIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

Tel. 251-4864 arba 251-4025 — Namų tel. 277-0814
2405 Lake Shore Blvd. West, Suite 403, Toronto, Ont. M8V 1C6

APDRAUDA
INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerciniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West, Toronto, Ontario

V. Bačėnas All Seasons Travel, s.p.
1551 Bloor Street W, Visais keliuonių reikalais
TORONTO, ONTARIO betkur pasaulyje skambinti
M6P 1A5 tel. 533-3531

PASIKEITIMAI LIETUVIŲ NAMU VALDYBOJE

Š. m. spalio 5 d. posėdyje LN V-bos p-kas Jurgis STRAZDAS pareiškė, kad, susilpnėjus sveikatai, jis pasitraukia iš pirmininko pareigų, tačiau ir toliau lieka Valdyboje.

J. Strazdas naujuoju pirmininku pasiūlė ligšiolinį vicepirmininką Algį SENKŲ, kuris toms pareigoms buvo ir išrinktas. Po persitvarkymo, LN Valdybos sudėtis yra tokia:

Pirmininkas - Algis Senkus, vicep-kas - Henrikas Lapas, išdininkas - Jonas Slivinskas, sekretorius - Valteris Dauginis, Visuomeninės Veiklos koordiniatorius - Teodoras Stanulis, "Statybos koordiniatorius" - Osvaldas Delkus; nariai - J. Strazdas, S. Kuzmas, B. Jackus, J. Cienas ir E. Bedarlienė.

Kiek anksčiau iš LN Valdybos pasitraukė A. Šileika ir G. Beresnevičius. Jų vietoje į Valdybą įėjo kandidatai: E. Bedarlienė ir J. Cienas.

Pagal šį persitvarkymą, visi administraciniai reikalai yra LN Vedėjo žinioje.

SPALIO 9-OJI TORONTE

Sunkioj kovoj už būvį, o Vilniaus nepamiršk, lietuvi.. Šiais metais Spalio 9-ąją VKLS-os Kanados vilniečiai prisiminė sekančiais:

prisidėjo prie Tautos Šventės parengimo minėjimo, kuris įvyko rugsėjo 24 dieną, Toronte Lietuvių Namuose. "Tėviškės Žiburiuose" nr. 40, spalio 5 d., pirminė lietuviškai visuomenei apie klastingą Pilsudskio-Želigowskio politiką Lietuvos atžvilgiu straipsnyje "Lenkai jėga ir apgaule užėmė Vilnių".

Spalio 9-ąją buvo užprasytos šv. Mišios, kurios buvo laikomos sekmadienį, spalio

8 dieną: Lietuvos Kankinių parapijoje Mississaugoje, Priskelimo parapijoje Toronte ir Lietuvių Evangelikų Išganytojo parapijoje. Visos mišios buvo iškilmingos ir laikomos už Vilnių ir Vilniaus kraštą kovojusius ir žuvusius tautiečius. Paimokslai taip pat buvo pritaikyti Spalio 9-os dienai prisiminti.

Spalio 8 d., "Tėvynės Prisiminimai" radio valandėlėje, Toronte, 1:30 v. p. p., VKLS-os Kanados Krašto V-bos įgaliotinis B. Saplys, V-bos vardu tarė trumpą žodį, pritaikytą tai liūdnei dienai prisiminti.

Spalio 9-oji, Lietuvos sostinės netekimo diena - tai labai skaudi diena lietuvių tautai, ir kas yra kelsčiausia, kad tą neišpasakytai skaudžią skriaudą padarė mūsų buvę unijos "broliai", krikščioniškoji lenkų tauta. Jai Vilnius buvo tik apieistas, provincijos miestas. O Lietuva - širdis, prestižas ir garbė.

Stepas Varanka

ADVOKATAS A. PUTERIS kandidatuoja į mokyklų patikėtinus — Seperate School Trustee, Ward 2, lapkričio 13 d. rinkimuose.

Jo priešrinkiminėje programoje yra šie siūlymai: — Katalikų Mokyklos turi augstesnius standartus negu viešosios mokyklos; Katalikų Mokyklos turi gauti didesnę dalį švietimo biudžeto; Katalikų Mokyklos, kurios yra perpildytos, turi turėti teisę naujoti tuščias patalpas viešose mokyklose; Pensininkai turi gauti pašalpą iš provincinės valdžios už švietimo mokesčius; Švietimo Taryba privalo skirti didesnę dalį pinigų Maironio lietuvių mokyklai.

Dėl informacijos, paramos ir plakatų prašo kreiptis visus į rinkiminę būstinę, 1551 Bloor St. West, Toronto, Ont. NEPRIKLAUOMA LIETUVA

— S. JURGIS iš šiaurinio Ontario
užkampio.

6396 Bannantyne Ave. Verdun, M

Montreal, Tel. 767-6183

Visų mūsų gyvenimas susideda iš "jeigu" ir "bet"...

Parengimui pasibaigus, vakaro vadovas sakė, kad, atsilankius gausesnei publiškai, nuostolių nebūsią. Gal vienas—kitas skatikas pasiliks ir spaudai paremti.

Kas domisi keramika ir y-
pač lietuviškais papuošalais
prašomi nepraleisti šios pul-
ties progos ir pabendrauti
kartu su d-jos narėmis.
KLK Moterų D-jos
Valdyba.

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

Savininkai V. Sušinskas & Son tel. 389-0571.

6752 Sherbrooke Street East
Montreal, P.Q. H1N 1C9 • Tel. 255-4076

FUNERAL HOME

J. F. Wilson & Sons Inc.

123 MAPLE BLVD.
CHATEAUGUAY

5784 VERDUN AVE.
VERDUN, QUEBEC

TEL. 691-4763

TEL. 767-9956

MODERNOS KOPYCIOS

Jetté & Frère Ltée
Plumbing & Heating kontraktorius.
140-2e AVENUE - 366-

2955 Allard Street, Ville Emard
766 3667

De La Verendrye, prie

De La Verendrye, p. 1

NL REIKALAI

SPAUDOS VAKARAS

Nepriklausomos Lietuvos savaitraščio Spaudos Vakarų buvo įspūdingas. Paštui išėjus į strelką, iš anksto ruošiausi vykti į Nepriklausomos Lietuvos Spaudos Vakarą, nežinūrnt, koks bus oras. Buvo gražu, ir keliomis Toronto pasisekė. Teko susitikti daug pažįstamų, mielų draugų iš SLA ir šaulių veikėjų. Nusipirkęs įėjimo bilietą, žiūriu, kad beveik visi stalai užimti. Bet dėka St. Jokūbačio buvau priimtas prie šaulių stalo, kaip li-as asmuo. Visi linksni, daugelis iš seniau pažįstami: Marija ir Stasys Jokūbačiai, Petras ir Suzana Jonikai, Irena ir Vytautas Pečiuliai, A. Borkertas, B. Orbanavičius, Irena Delkienė, Loreta Delkutė.

Programa buvo aukšto lygio: solistai V. Verikaitis ir R. Strimaitis, akompon. muz. J. Goveda ir tautinių šokių grupė Atžalynas, vadovė Silvija Leperksienė.

Programa vyko punktuallai, sklandžiai ir atlikėjai susilaukė gausių plojimų. Solistams teko pakartotinal dar padainuoti. Publika programa buvo patenkinta.

Buvo renkama ir Nepriklausomos Lietuvos Spaudos Vakarų Karalaitė. Kandidatavo trys: Aldona Biskytė, Aida Dovidaitytė ir Vida Barakauskaitė. Visos gražios, jaunos merginos, Karalaitės karūna teko Vidai Barakauskaitei, 21 m. Ji, akomponuojant sesutei Danutei, padainavo lietuviškai ir už tai susilaukė daugiau balsų.

Vida nėra lankiusi jokios dainavimo mokyklos, bet kaip ir jos tėvai, turi dainai patraukimą ir talentą. Publika jai stipriai plojo. Ji be jokio akcento kalba lietuviškai. Pa-

garba Vidos tėvams už išauklėjimą savo dukros lietuviškoje dvasioje.

Atkreipiau dėmesį ir į NL Spaudos Vakarų Rengimo Komitetą, kuris vakarą pravedė pasigėrėtinal.

Loterija buvo suaukota dosnių lietuvių. Prie mūsų stalo laimingiausia buvo šaulė Zuzana Jonkienė iš Toronto, laimėjusi du laimikius: vieną, aukotą J. Strazdo, kitą Speak Up redaktoriaus G. Urbono vienų metų laikraščio Speak Up prenumeratą.

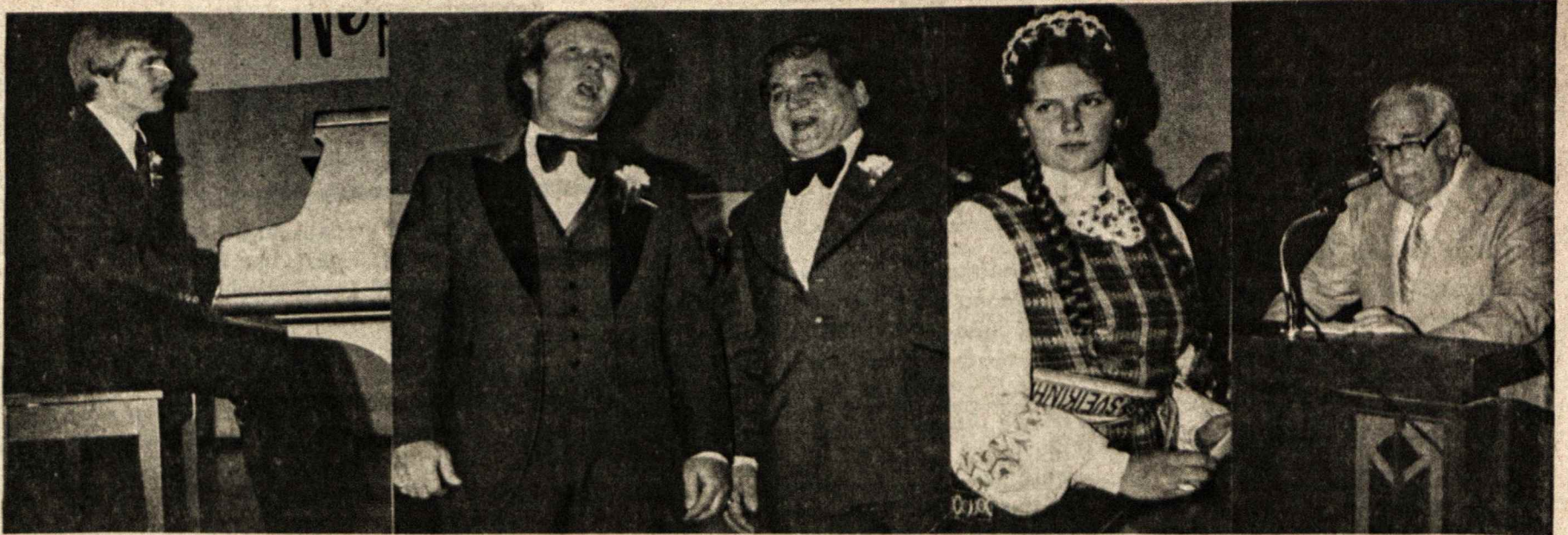
Loterijos bilietus pirkome mūsų vienuolikos asmenų stolas už apie 30 dol. Taip ir užsirašiau į blonkotėlį, kad šauliai remia lietuvišką spaudą.

Spaudos Vakare teko pasikalbėti ir apie SLA veiklą su M. Kojeliu, S. Pulkiu, Ona Indreliene ir kitais. Stebiuosi, kad O. Indrelienė, nežinūrnt vyresnio amžiaus, aktyviai dalyvauja visuomeninėje veikloje. Visą vakarą ji talkino NL redakcijai, primindama iš skaitytojų prenumeratų mokesčius, aukas ir t.t. Virš 40 m. dirba SLA, 236 kuopoje, Finansų sektore.

Taip pat kita žymi lietuvių patriotė yra Elena Stepaitienė. Būdama Austrijoje, atstovaudavo lietuvių pabėgėlius, daugeliui suteikė pagalbą. Ji per NL Spaudos Vakarą platino NL šėrus. Ir čia rašda laiko prisidėti prie viškos spaudos tollmesnės egzistencijos darbo.

J. Šarapnickas

Lietuvos kariuomenės kūrimo 60m. sukakties paminėjimas įvyks lapkričio 26 d. sekmadienį Aušros Vartų parapijos salėje. Paskaitą skaitys dr. Henrikas Nagys.

NL Spaudos Vakarų rengimo būrelio pirmininkas Augustinas Kuolas vakaro atidarymo metu (dešinėje), vakaro programos pranešėja Kristina Lukošūtė, ir solistai Vaclovas Verikaitis ir Rimas Strimaitis dainuoja programos metu, akomponuojant muzikui Jonui Govedai.

MONTREAL WEST AUTOMOBILE
Pontiac ★ Buick ★ Astro

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ
- NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI, IR SU ĮSITIMI JUMS, PASITARNAUS
- UŽEIKITE ĮSITIKINKITE PASINAUDOKITE

PASIKALBĖKITE SU
LEO GUREKAS

mw montreal west automobile
11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391
(At the end of Sherbrooke Street West)

Tai buvo prieš 25 metus!

Darba pradėdant, leiskite prisistatyti:
ADAMONIS & BUDRIŪNAS REAL ESTATE & BUSINESS BROKERS
177 SHERBROOKE ST. W., Room 5, II AUKŠTAS (Tarpe St. Lawrence & Park Ave.)
ISTAIGOS TELEFONAS LA 7932 Rezidencijos P06-6495
Darbas pradėdamas Spalių mėn. 25 d. Pirma dienį
DARBO APIMTIS: 1. Namai-pirkimas, pardavimas.
2. Paskolos namams - mortgages.
3. Draudimas-Insurance namams, baldams, mašinoms.
4. Žemė - total.
5. Butų nuomavimas.

Mūsų advokatas Quebec Provincijos Parlamento narys Mr. Lionel Ross. Mūsų notaras - Messier & Beauregard Co. Kooperuojama:

REAL ESTATE: Service Realities, Du Berger Realities, Cool & Blais Realities.

INSURANCE CO: Royal Insurance, North America Insurance.

FINANSŲ KOMPANIJOS: Imperial Life, Credit Fonciere.

SAVININKAI: Petras Adamonis, montrealiečiams pažįstamas. Alfonsas Budriūnas, Gladstone R. E. Toronto agentas, abu seni prieteliai, kartu dirbė anksčiau.

SEKANČIAME SKELBIME:

1. Turimi pardavimui namai.
 2. Turimų pirkėjų pagelaujami namai.
- Su nuoširdžia pagarba,
P. ADAMONIS IR A. BUDRIŪNAS

DĖKOJAME KLIENTAMS IR VISIEMS MONTREALIO LIETUVIAMS UŽ PASITIKĖJIMĄ

KVIEČIAME PASINAUDOTI MŪSŲ ISTAIGOS 25 METŲ PATIRTIMI

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
Tel. 722-3545.

DANPAR REALTIES CORP.
310 VICTORIA AVENUE, SUITE 409
MONTREAL, QUEBEC, CANADA H3Z 2M9
VINCAS PIEČAITIS
Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje
Investicijos J.A.V. ir kt. Kanados provincijose

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA
6695 — 35th Avenue, Montreal 409
TEL. 727-3120 Namų 376-3781
Agentūra veikia nuo 1945 m.
Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komerčinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

LITAS

Litas jau veikia sekmadieniais Aušros Vartų skyriuje po 10 val. pamaldų. Penktadieniais šis skyrius veikia iki 6 val. vakaro.

Litas nedirbs lapkričio 13 dienomis, per ilgą Karuso Žuvusiems paminėti savaitgalį. Tą pirmadienį nevelks ir kiti bankai.

Litas šiuo metu moka 9% už taupomas sąskaitas ir iki 10% už terminuotus indėlius. Už santaupas įdėtas į taupomas sąskaitas per pirmąsias tris mėnesio dienas palūkanos užskaitomos už pilną mėnesį.

PADEKA
Nuoširdžiai dėkoju už su rengimą mano jubiliejinio gimtadienio: rengėjams A. O. Mylėms, R. A. A. Žiukams, mano visiems prieteliams, kurie dalyvavo ir prisidėjo prie šio rengimo, įteikė dovanų. Jos, ilks man ilgam prisiminimui. Ačiū visiems!

Ig. Petrauskas

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400 M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 15 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10 - 3	term. indėlius 1 metų 9%
Antradieniais 10 - 3	pensijų ir namų s-tas 8½%
Trečiadieniais uždaryta	taupomasis s-tas 7¼%
Ketvirtadieniais 10 - 8	depozitų-čekių s-tas 6%
Penktadieniais 10 - 8	DUODA PASKOLAS:
Šeštadieniais 9 - 1	asmenines 9½%
Sekmadieniais 9.30 - 1	nekiln. turto 9¼%
	investacines 10%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais — 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodama "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

Dr. J. Mališka

Dantų gydytojas

1440 rue Ste-Catherine Ouest
Suite 600
Tel: 866-8235, namų 488-8828

NAMA-APARTMENTAL-ZEME-PASKOLOS

D.N. BALTRUKONIS

445 Jean Talon W, Suite 305, MtL.
Tel: 273-9181 Rus. 737-0844

DR. V. GIRIŪNIENĖ

Dantų gydytoja

6330 L'ASSOMPTION BLVD.
MONTREAL
TEL. 265-3536

DR. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų gydytoja

1410 GUY STREET
SUITE 11-12
MONTREAL P.Q.
Tel. 932-6662; namų 737-9681.

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., E.R.C.S.(c)

Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-4024
Suite 215, Montreal 109, Que.

PHARMACIENS

PHARMACISTS

M. CUSSON - R. GENDRON
PHARMACIENS

Ouvert 9 a.m. à 10 p.m. Open,
Samedi: 9 a.m. à 9:30 p.m.
Dimanche: 10 a.m. à 9:30 p.m.
Livraison gratuite - Free delivery

366-9742

365-0505

Skubus ir nekainuojantis pristatymas
7626, rue Central St., Ville LaSalle

ADVOKATAS

R. J. Išganaitis, BA, BCL

216 St. Paul W., Montreal, P.Q.
Tel: 288-6316, namų 658-5513

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

Suite 627, 3 Place Ville Marie,
Montreal, Quebec H3B 2E3
Tel. (514) 871-1430

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064